

SAMENSTELLING VAN DE RAAD

- prof. dr. C.J.G. Wensing, voorzitter
- A. Achterkamp
- mw. drs. I. Arendzen
- mw. ir. A.M. Burger
- mr. W. van de Giessen
- ir. M.J.B. Jansen
- drs. S.B.M. Jongerius
- J.Th. de Jongh
- dr. Tj. Jorna
- drs. R.J.T. van Lint
- P.J.H.M. Loonen
- dr. ir. H. Paul
- prof. dr. A. Pijpers
- S.J. Schenk
- prof. dr. F.J. van Sluijs
- H.W.A. Swinkels
- drs. P.A. Thijsse
- drs. H. Verburg
- prof. dr. J.H.M. Verheijden
- mr. ing. C.J.J.M. Vermeeren

Raad voor Dierenaangelegenheden

bezoekadres:
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

postadres:
Postbus 90428
2509 LK Den Haag

telefoon 070 3785266

fax 070 3786336

e-mail info@rda.nl

www.raadvoordierenaangelegenheden.nl

Secretaris: mw. dr. drs. I.D. de Wolf

INHOUDSOPGAVE

Criteria om voor zoogdieren en vogels te komen tot invulling van artikel 33 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren . . .	5
Overige overwegingen van de Raad	9
1. Maatschappelijke (on-)aanvaardbaarheid van het houden van bepaalde soorten . . .	9
2. Trekgedrag van vogels	9
3. Erkenningsmogelijkheid	10
4. Conditie waaronder soorten die op de positieflijst staan gehouden zouden moeten worden .	11
5. Overgangperiode	11
6. Overige wet- en regelgeving	12
7. De rol van de sector	12
8. Datum van inwerkingtreding	13
Negatief- en positieflijst voor zoogdieren	15
Negatief- en positieflijst voor vogels	25
Bijlagen	
1. Samenstelling van de werkgroepen en de stuurgroep	77
2. Diersoorten waarvan het houden maatschappelijk minder of onaanvaardbaar wordt geacht	79
3. Wildvang	80
4. Overzicht van publicaties	81

CRITERIA OM VOOR ZOOGDIEREN EN VOGELS TE KOMEN TOT INVULLING VAN ARTIKEL 33 VAN DE GEZONDHEIDS- EN WELZIJNSWET VOOR DIEREN

Artikel 33 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (hierna: GWWD) stelt: "Het is verboden dieren te houden, tenzij deze behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën van dieren. Bij een maatregel als bedoeld in het eerste lid kan worden bepaald dat het houden slechts onder bepaalde voorwaarden is toegestaan." Artikel 33 van de GWWD regelt dus welke dieren, al dan niet onder voorwaarden, in Nederland gehouden mogen worden volgens het 'nee, tenzij'-principe, dat karakteristiek is voor de gehele GWWD. Het houden van dieren voor productiedoeleinden wordt geregeld in artikel 34 van de GWWD.

Artikel 33 van de GWWD vraagt om een lijst met diersoorten die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen om te mogen worden gehouden. Aan het houden van deze diersoorten kunnen voorwaarden worden gesteld. Het artikel richt zich met name op de burger die huisdieren wenst te

houden, dus op die mensen die "ter eigen nutte" dieren (willen) houden.

Op verzoek van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: LNV) heeft de Raad voor Dierenaangelegenheden (hierna: de Raad) zich gebogen over de precieze invulling van artikel 33 van de GWWD. Om te komen tot een lijst met diersoorten die bij algemene maatregel van bestuur aangewezen kunnen worden, heeft de Raad voor een negatieve benadering gekozen. Een werkgroep van belanghebbenden en deskundigen (zie bijlage 1) heeft allereerst een lijst opgesteld van diersoorten die *niet* gehouden kunnen worden op basis van door de Raad geformuleerde criteria (zie ook kader op blz.7). Daarbij staat de gezondheid en het welzijn van het dier centraal. Voor diersoorten die niet in deze lijst zijn opgenomen, kan worden voldaan aan de door de Raad geformuleerde criteria. Deze diersoorten kunnen derhalve, al dan niet onder voorwaarden, gehouden worden en zijn derhalve op

een positieflijst geplaatst. Het opstellen van een positieflijst (naast de negatieflijst) sluit aan bij het karakter van de GWWD: iets mag niet, tenzij ... Of in dit geval: dieren mogen niet gehouden worden, tenzij ze genoemd worden op de positieflijst.

In dit advies wordt zowel voor de zoogdieren als voor de vogels een tweetal lijsten voorgesteld: (1) een negatieflijst met soorten die naar de mening van de Raad niet op een vanuit gezondheids- en welzijnsoogpunt aanvaardbare wijze gehouden kunnen worden en (2) een positieflijst van soorten die naar de mening van de Raad wél op een vanuit gezondheids- en welzijnsoogpunt aanvaardbare wijze gehouden kunnen worden (en derhalve aansluit bij het basisprincipe van de GWWD). Deze twee lijsten tezamen dekken alle tot nu toe bekende soorten binnen de groepen van de zoogdieren en de vogels.

In dit rapport brengt de Raad uitsluitend advies uit welke zoogdier- en vogelsoorten al dan niet gehouden kunnen worden conform de door de Raad opgestelde criteria. In een later stadium dienen de voorwaarden, die aan het houden van de op de positieflijst genoemde diersoorten gesteld kunnen worden (lid 2 van artikel 33 GWWD), geformuleerd te worden. Een omschrijving van houderij-eisen is voor veel diersoorten bepalend voor het welzijn van de betreffende diersoort. Daarnaast zal een advies

over de invulling van artikel 56 van de GWWD, dat de handel in dieren regelt, worden opgesteld.

De door de Raad voorgestelde lijsten hebben geen permanent karakter: nieuw beschreven diersoorten kunnen ten allen tijde op de negatief- dan wel positieflijst worden opgenomen of diersoorten kunnen als gevolg van nieuwe inzichten van de negatieflijst naar de positieflijst v.v. verschuiven.

Zoals reeds hiervoor beschreven heeft de Raad bij zijn werkzaamheden een aantal criteria geformuleerd (zie kader op de volgende bladzijde). Als aan één of meer van de onderscheiden criteria wordt voldaan voor een diersoort, dient de diersoort op de negatieflijst geplaatst te worden, omdat de diersoort vanuit een gezondheids- en welzijnkundig oogpunt niet op een aanvaardbare wijze in Nederland gehouden kan worden. Een belangrijk criterium om een diersoort aan de negatieflijst toe te voegen is het niet kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, zodanig dat het welzijn van het dier volgens de huidige kennis wordt aangetast. Dit criterium speelt met name, maar uitdrukkelijk niet uitsluitend, bij niet-gedomesticeerde diersoorten.

Het Ministerie van LNV onderstreept in de Beleidsnota Dierenwelzijn het belang van het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag door het als richtinggevend perspectief voor het dierenwelzijnsbeleid aan te wijzen.

CRITERIA VOOR TOEWIJZING VAN DIERSOORTEN AAN DE NEGATIEFLIJST

Een diersoort dient op de negatieflijst te worden geplaatst als:

1. Op basis van kennis/ervaring en/of literatuur blijkt dat de diersoort niet gehouden kan worden of als kennis/ervaring of literatuur over (de houderijomstandigheden van) de diersoort ontbreekt
2. Het dier niet onder normale, reële omstandigheden gehouden kan worden; aandachtspunten die hierbij in beschouwing dienen te worden genomen zijn:
  - Het natuurlijk gedrag van de diersoort
  - De natuurlijke omgeving van de diersoort
  - De eisen die de diersoort aan zijn huisvesting stelt
  - De eisen die de diersoort aan zijn verzorging stelt
  - De beschikbaarheid van informatie en/of de aanwezigheid van voorlichtingsmateriaal over (het houden van) de diersoort
  - De veterinaire zorg die vereist is voor de diersoort
3. De diersoort niet vrij van chronische, negatieve stress gehouden kan worden; aandachtspunten die hierbij in beschouwing dienen te worden genomen zijn, indien van toepassing op de soort:
  - Het sociaal gedrag
  - Het voedsel en het voedselopnamegedrag
  - Zelfbeveiliging
  - Rustgedrag
  - Uitscheidingsgedrag
  - Comfortgedrag
  - Thermoregulerend gedrag
  - Exploratiedrag
  - Voortplantingsgedrag en opgroei
  - Bioritme
  - Locomotie
4. Opvang van het dier tot grote problemen leidt, waardoor het welzijn van het dier in het gedrang komt, bijvoorbeeld:
  - Na overlijden van de eigenaar
  - Als de eigenaar afstand wil doen van het dier
  - In het geval van een calamiteit

OVERIGE OVERWEGINGEN VAN DE RAAD

1. MAATSCHAPPELIJKE (ON-)AANVAARDBAARHEID VAN HET HOUDEN VAN BE- PAALDE SOORTEN

De Raad heeft overwogen dat een belangrijk criterium dat meegewogen zou moeten worden bij het al dan niet toestaan van het houden van bepaalde diersoorten de maatschappelijke aanvaardbaarheid van het houden van de betreffende diersoort is. Het houden van bepaalde diersoorten kan bijvoorbeeld maatschappelijk minder of onaanvaardbaar zijn, omdat de diersoort bij ontsnapping een gevaar vormt voor de mens of de inheemse flora en fauna (agressieve en invasieve soorten). Echter, de Raad is van mening dat binnen het kader van artikel 33 van de GWWD de maatschappelijke (on-)aanvaardbaarheid geen argument kan zijn om een diersoort al dan niet aan de negatieflijst toe te voegen. De uitgangspunten bij de invulling van artikel 33 van de GWWD zijn namelijk de gezondheid en het welzijn van de te houden dieren. In bijlage 2 wordt nader ingegaan op de door de Raad gesignaleerde problematiek van de maatschappelijke (on-)aanvaardbaarheid van het houden van bepaalde diersoorten.

2. TREKGEDRAG VAN VOGELS

Bepaalde vogelsoorten vertonen ook nadat er gedurende enkele generaties met deze soorten is gefokt, trekgedrag. Trekgedrag is een vorm van natuurlijk gedrag waaraan in gevangenschap niet kan worden voldaan. Onduidelijk is in welke mate vogelsoorten die trekgedrag vertonen stress ondervinden van het niet kunnen uitoefenen van dergelijk trekgedrag en wat de consequenties zijn van deze stress. De Raad wijst er op dat dit punt met name speelt bij een aantal zangvogelsoorten. Deze vogelsoorten kunnen, met uitzondering van het vertonen van trekgedrag, conform de door de Raad opgestelde criteria gehouden worden en zijn op basis hiervan vooralsnog op de positieflijst geplaatst. Het betreft hier in het bijzonder:

- Familie Bombycillidae (Pestvogels), genus *Bombycilla*
- Familie Turdinae (Lijsters), genera *Monticola*, *Zoothera*, *Catharus* en *Turdus*
- Familie Fringilidae (Vinken), subfamilie Emberizinae (Gorzen)

Indien uit onderzoek blijkt dat vogelsoorten die trekgedrag vertonen stress ondervinden van het niet kunnen uitoefenen van dergelijk trekgedrag en dat deze stress negatieve consequenties heeft voor het

welzijn van deze soorten, dienen deze soorten op de negatieflijst te worden geplaatst. Zolang deze kennis echter niet voorhanden is, blijft er zowel bij deskundigen als bij belanghebbenden verdeeldheid heersen over de vraag of deze soorten vanuit een voorzorgsprincipe op de negatieflijst geplaatst dienen te worden.

3. ERKENNINGSMOGELIJKHEID

De Raad is van mening dat de diersoorten die op de negatieflijst zijn opgenomen vanuit gezondheids- en/of welzijnkundig oogpunt niet geschikt zijn om door burgers te worden gehouden. Voor veel van deze diersoorten geldt dat een specialistische kennis nodig is, de huisvesting en verzorging van deze soorten dermate gecompliceerd is en het bieden van mogelijkheden tot het uitvoeren van het natuurlijk gedrag dusdanig ingewikkeld is, dat een goede gezondheid en welzijn niet met voldoende zekerheid gegarandeerd kunnen worden.

De Raad is echter van mening dat, indien een houder kan aantonen dat hij die omstandigheden heeft gecreëerd waaronder de diersoort op een vanuit gezondheids- en welzijnkundig oogpunt aanvaardbare wijze wordt gehouden, een erkenning voor de houder tot de mogelijkheden zou moeten behoren. Door middel van een dergelijke erkenningsmogelijkheid wordt voorkomen dat de diersoort op een positieflijst onder voorwaarden

wordt geplaatst en daarmee toegankelijk is voor het brede publiek. De controle op het welzijn wordt eveneens eenvoudiger, omdat de erkenningsmaatregel uitgaat van een omgekeerde bewijslast en het voor de handhaver duidelijk is waar en door wie diersoorten die op de negatieflijst staan gehouden worden. De Raad pleit ervoor om de procedure voor het verkrijgen van een erkenning administratief eenvoudig te houden. Aan de erkenning kan een geldigheidstermijn worden gekoppeld. Controle op de wijze waarop de houder de diersoort houdt is noodzakelijk. Een inspectie kan bijvoorbeeld worden gekoppeld aan een procedure voor verlenging van de erkenning.

De procedure voor een erkenning kan vergelijkbaar zijn met de procedure die de Raad heeft voorgesteld voor het toelaten van nieuwe vissoorten voor productiedoeleinden (artikel 34 van de GWWD; advies RDA 2002/05), zij het dat een eventuele erkenning niet voor de diersoort geldt maar uitsluitend voor de aanvrager. De procedure voor erkenning begint dan met het indienen van een formeel verzoek bij de verantwoordelijke beleidsdirectie van het Ministerie van LNV. Bij het verzoek tot erkenning dient een onderbouwd dossier te worden aangeleverd waaruit moet blijken dat de diersoort vanuit gezondheids- en welzijnsoogpunt op een aanvaardbare wijze in Nederland door de aanvrager gehouden kan worden. Dit dossier dient door een onafhankelijke commissie inhoudelijk te

worden getoetst. Toetsingscriteria moeten nog worden opgesteld, maar dienen in ieder geval aan te sluiten bij de criteria zoals geformuleerd op blz. 7 in dit advies. De genoemde commissie adviseert de verantwoordelijke beleidsdirectie, die vervolgens op haar beurt de verantwoordelijke bewindspersoon adviseert. De beslissing over een ontheffing wordt door deze bewindspersoon genomen. Voor bepaalde groepen, zoals de houders van een valkeniersacte zoals genoemd in artikel 38 lid 1 van de Flora- en Faunawet, moet voor bepaalde diersoorten een sneller traject mogelijk zijn (bijvoorbeeld een automatische erkenning). Een erkenning voor deelnemers aan fokprogramma's met bedreigde diersoorten dient eveneens naar de mening van de Raad tot de mogelijkheden te behoren. Wel dienen deze dieren op een vanuit gezondheids- en welzijnkundig oogpunt van het dier aanvaardbare wijze gehouden te kunnen worden.

De Raad ziet in dit traject een belangrijke rol voor de sector (dat wil zeggen de dierenliefhebberij, de dierenbescherming en de handel) weggelegd. Wellicht kan de sector de erkenningsprocedure geheel of gedeeltelijk zelf organiseren (zie ook hoofdstuk 7). Er dient dan wel te worden afgesproken bij wie welke verantwoordelijkheid rust. De Raad is van mening dat het Ministerie van LNV toezicht dient te houden op de erkenningsprocedure. Indien het verlenen van erkenningen door de sector niet naar tevredenheid van het Ministerie van LNV

verloopt, kan zij de verantwoordelijkheid voor deze procedure (meer) naar zich toe trekken.

4. CONDITIES WAARONDER SOORTEN DIE NIET OP DE NEGATIEFLIJST STAAN GEHOUDEN Zouden MOETEN WORDEN

Een aantal diersoorten wordt niet op de negatieflijst geplaatst en komt daarmee dus op de positieflijst. Deze dieren mogen derhalve worden gehouden. De Raad realiseert zich echter dat ook bij deze diersoorten de gezondheid en het welzijn in het gedrang kunnen komen indien de soort niet onder de juiste condities gehouden wordt. Derhalve is de Raad van mening dat aan het houden van sommige soorten die (vooralsnog) niet op de negatief- maar op de positieflijst worden geplaatst, aanvullende voorwaarden gesteld dienen te worden. Deze voorwaarden dienen een minimum diergezondheid en -welzijn te garanderen. Dit betekent dat aan artikel 33 lid 2 van de GWWD invulling gegeven dient te worden. De Raad is van mening dat bij de uitvoering en handhaving van deze voorwaarden de sector een belangrijke rol kan spelen (zie ook hoofdstuk 7).

5. OVERGANGSPERIODE

De Raad is zich er van bewust dat een aantal diersoorten die naar zijn mening op de negatieflijst

hoort momenteel nog gehouden wordt in Nederland. Dit betekent dat een overgangperiode waarin een 'uitsterfbeleid' gevoerd wordt, noodzakelijk is. Het opstellen van voorwaarden voor het houden van deze diersoorten verdient vooralsnog een lagere prioriteit dan het opstellen van voorwaarden voor het houden van diersoorten die op de positieflijst worden genoemd. Desondanks komt ook bij de diersoorten waarvoor een 'uitsterfbeleid' geldt de gezondheid en het welzijn in het gedrang indien de dieren op een onjuiste wijze worden gehouden en kan het opstellen van voorwaarden ook voor deze diersoorten wenselijk zijn. Bovendien kan het fokken met deze dieren soms het welzijn van deze dieren ten goede komen, maar is dit met het oog op het voorgenomen uitsterfbeleid niet gewenst. De Raad zal zich hierover beraden en in een nog nader te formuleren advies op deze problematiek ingaan.

6. OVERIGE WET- EN REGELGEVING

Ook andere wet- en regelgeving regelt ten dele welke diersoorten al dan niet gehouden mogen worden, bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van soortenbescherming. De Raad heeft deze wet- en regelgeving buiten beschouwing gelaten, omdat het al dan niet houden van diersoorten door deze wet- en regelgeving niet vanuit een gezondheids- en welzijnkundig perspectief wordt geregeld.

7. DE ROL VAN DE SECTOR

De Raad is van mening dat de sector, dat wil zeggen de dierenliefhebberij, de handel en de dierenbescherming, een belangrijke rol kan spelen bij de uitvoering van artikel 33 van de GWWD. Het nemen van eigen verantwoordelijkheid door de sector sluit aan bij het nieuwe beleid van het Ministerie van LNV, waarin gestreefd wordt naar minder regulering en handhaving door de overheid en meer verantwoordelijkheid bij de sector. De sector heeft aangegeven deze verantwoordelijkheid graag te willen nemen.

De sector heeft aangegeven zelf de voorwaarden die aan het houden van diersoorten die op de positieflijst zijn opgenomen (en dus gehouden mogen worden) te willen opstellen. Hiertoe zijn reeds initiatieven opgestart. De Raad is van mening dat aan het opstellen van voorwaarden door de sector een termijn dient te worden gekoppeld. Binnen deze termijn dient de sector de voorwaarden te formuleren en deze aan een onafhankelijke commissie voor te leggen. De commissie toetst vervolgens of het 'huiswerk' van de sector van voldoende kwaliteit is. De Raad is van mening dat als de voorwaarden niet binnen de afgesproken termijn zijn opgesteld en geaccordeerd, bepaalde diersoorten alsnog op de negatieflijst geplaatst moeten worden. Deze soorten zijn in de positieflijsten voorzien van een voetnoot. Ook voor diersoorten die niet voorzien zijn van een

voetnoot moeten op termijn voorwaarden worden opgesteld. Als de sector haar verantwoordelijkheid onvoldoende neemt, kan de overheid zelf voorwaarden opstellen of ook deze soorten op de negatieflijst plaatsen.

Ook aan het toezicht op de naleving van de voorwaarden kan de sector een belangrijke bijdrage leveren. De sector heeft aangegeven ook hierin haar verantwoordelijkheid te willen nemen en stelt voor zelf de naleving van de voorwaarden die aan het houden van diersoorten gesteld kunnen worden te controleren. Om te voorkomen dat "de boer verantwoordelijk is voor de keuring van zijn eigen product", is de Raad van mening dat het Ministerie van LNV toezicht moet uitoefenen op de controle op naleving door de sector.

De sector heeft eveneens aangegeven een belangrijke rol te kunnen en willen spelen bij het verlenen van een erkenning aan specialisten. Omdat het hier diersoorten betreft waarbij de opvangmogelijkheden dikwijls beperkt zijn, heeft de sector aangegeven dat in dergelijke gevallen het vastleggen van de wijze waarop opvang zal plaatsvinden, mocht dit noodzakelijk zijn, een voorwaarde voor erkenning kan zijn. In hoeverre de sector de verantwoordelijkheid voor de erkenning van de overheid kan overnemen dient nader te worden bekeken. Mogelijk kan de procedure voor

erkenning, zoals in hoofdstuk 3 geschetst, grotendeels of zelfs geheel bij de sector komen te liggen.

De Raad merkt op dat nog bezien moet worden of aanvulling van door de sector samengestelde commissies met andere organisaties en deskundigen wenselijk dan wel noodzakelijk is.

8. DATUM VAN INWERKINGTREDING

De Raad is van mening dat de datum van inwerkingtreding van artikel 33 lid 1 van de GWWD in overleg met de sector bepaald dient te worden. De Raad acht inwerkingtreding van artikel 33 lid 1 binnen een periode van twee jaar haalbaar. Zoals reeds in hoofdstuk 5 werd aangegeven dient een overgangperiode in acht te worden genomen. Deze overgangperiode kan in samenspraak met de sector bepaald worden. De Raad acht het wenselijk dat artikel 33 lid 1 van de GWWD in werking treedt, ook als aan de inhoud van artikel 33 lid 2 van de GWWD nog geen vorm is gegeven. Wel acht de Raad het wenselijk om met de sector afspraken te maken over de termijn waarop hieraan vorm kan worden gegeven (zie ook hoofdstuk 7).

NEGATIEF- EN POSITIEFLIJST VOOR ZOOG- DIEREN

Op grond van de criteria zoals hiervoor geformuleerd en de overwegingen van de Raad in acht nemende, dienen naar de mening van de Raad de in tabel 1, kolom 1 opgenomen families van zoogdieren op een negatieflijst geplaatst te worden. Dit betekent dat de Raad van mening is dat deze zoogdieren niet in Nederland gehouden zouden mogen worden. Bij het opstellen van de negatieflijst voor zoogdieren is de systematiek van Ronald M. Novak, '*Walkers Mammals of the World*' (zesde editie, 1999; Baltimore and London; ISBN 0-8018-5789-9) aangehouden.

De tweede kolom in tabel 1 vormt de positieflijst, volgend uit de negatieflijst in kolom 1. Hier worden zoogdieren genoemd die volgens de Raad wel gehouden kunnen worden. Als er binnen een familie geen genera of soorten zijn die gehouden kunnen worden, is deze kolom leeggelaten. Daar waar soorten of genera binnen een bepaalde familie naar de mening van de Raad wél gehouden kunnen worden, terwijl andere soorten of genera binnen deze familie niet gehouden kunnen worden, worden alleen de soorten en/of genera die wél gehouden

kunnen worden genoemd. Dit om de lijst beknopt en overzichtelijk te houden (het aantal soorten en/of genera binnen een familie is dikwijls zeer groot). Merk op dat de wetenschappelijke namen niet cursief zijn genoteerd.

In de derde kolom van tabel 1 is de algemene Nederlandse benaming, voor zover bekend en van toepassing, weergegeven.

Tabel 1: Negatief- en positieflijst voor zoogdieren

Niet te houden zoogdieren (negatieflijst)	Wel te houden zoogdieren (positieflijst)	Nederlandse benaming ¹
Orde MONOTREMATA		Vogelbekdier/mierenegel/ vachtegel
Orde DIDELPHIMORPHIA		
Familie Marmosidae		
Familie Caluromyidae		
Familie Glironiidae		
Familie Didelphidae	Soort <i>Didelphis marsupialis</i>	Noordamerikaanse Opossum
	Soort <i>Monodelphis domestica</i>	Kortstaartopossum
Orde PAUCITUBERCULATA		Ratopossums
Orde MICROBIOTHERIA		Bergmuisopossums
Orde DASYUROMORPHIA		
Familie Dasyuridae	Soort <i>Dasyuroides byrnei</i>	Kowarie
Familie Myrmecobiidae		
Familie Thylacinidae		

Orde PERAMELEMORPHIA		Buideldassen
Orde NOTORYCTEMORPHIA		Buidelmollen
Orde DIPROTODONTIA		
Familie Phascolarctidae		Koala's
Familie Vombatidae		Wombats
Familie Phalangeridae	Soort <i>Trichosurus vulpecula</i>	Gewone voskoesoen
Familie Potoroidae		Rat-kangoeroes
Familie Petauridae		
Familie Macropodidae	Soort <i>Macropus eugenii</i>	Tamar wallabi
	Soort <i>Macropus parma</i>	Parma wallabi
	Soort <i>Macropus rufogrisea</i>	Bennet wallabi
	Soort <i>Macropus agilis</i>	Zand wallabi
Familie Burramyidae		
Familie Pseudocheiriidae		
Familie Tarsipedidae		
Familie Acrobatidae		
Orde XENARTHRA		Tandarmen (schubdieren, luijaards, miereneters etc)
Orde INSECTIVORA		
	Familie Erinaceidae	Egels

Familie Chrysochloridae		Goudmollen
Familie Tenrecidae	Genus <i>Tenrec</i>	
	Genus <i>Echinops</i>	
	Genus <i>Hemicentetes</i>	
	Genus <i>Setifer</i>	
	Genus <i>Dasogale</i>	
Familie Solenodontidae		
Familie Nesophontidae		
	Familie Soricidae	Spitsmuizen
Familie Talpidae		Mollen
Orde SCANDENTIA		Boomspitsmuizen
Familie Tupaiidae	Soort <i>Tupaia glis</i>	
Orde DERMOPTERA		Vliegende honden etc. - Huidvliegers
Orde CHIROPTERA		
Orde PRIMATES		
Orde CARNIVORA		
Familie Canidae	Soort <i>Canis familiaris</i>	Huishond
Familie Ursidae		Grote beren

Familie Procionidae	Soort <i>Procyon lotor</i>	Wasbeer
	Soort <i>Nasua narica</i>	Witsnuitneusbeer
	Soort <i>Nasua nasua</i>	Neusbeer
	Soort <i>Potos flavus</i>	Rolstaartbeer
Familie Mustelidae	Soort <i>Mustella putorius</i>	Fret
	Soort <i>Mustella vison</i>	Nerts
	Genus <i>Amblonyx</i>	Dwergotter
Familie Viverridae	Soort <i>Cynictis penicillata</i>	Vosmangoest
	Soort <i>Genetta genetta</i>	Genetkat
	Soort <i>Mungos mungo</i>	Zebra mangoest
	Soort <i>Suricata suricata</i>	Stokstaartje
	Familie Herpestidae	Civetkatten
Familie Hyaenidae		Hyena-achtigen
Familie Felidae	Soort <i>Felis lybica domestica</i> (= <i>Felis silvestris domestica</i>)	Huiskat
	Soort <i>Felis chaus</i>	Moeraskat
	Soort <i>Felis caracal</i>	Caracal
	Soort <i>Felis bengalis</i>	Luipaardkat
	Soort <i>Felis lynx</i>	Lynx
	Soort <i>Felis serval</i>	Serval
Orde PINNIPEDIA		Robben - Zeeleeuwen - Walrussen
Orde CETACEA		Walvissen - Dolfijnen
Orde SIRENIA		Zeekoeien

Orde PROBOSCIDAE		Olifanten
Orde PERISSODACTYLA	Familie Equidae	Paarden
Orde HYRACOIDEA		Klipdassen
Orde TUBULIDENTATA		Aardvarkens, mieren- beren
Orde ARTIODACTYLA		Evenhoevigen
Familie Suidae	Genus <i>Sus</i>	Zwijnen
Familie Tayassuidae	Genus <i>Peccari</i>	Peccari's
Familie Hippopotamidae		Nijlpaarden
	Familie Camelidae	Kamelen - Lama's
Familie Tragulidae	Genus <i>Tragulus</i>	Kantjils
Familie Giraffidae		Okapi - Giraffen
Familie Moschidae		Muskusherten
	Familie Cervidae	Herten
Familie Antilocapridae		
Familie Bovidae		Runderen - Schapen - Geiten
	Genus <i>Bos</i>	Runderen

	Genus <i>Bison</i>	Bisons
	Genus <i>Ovis</i>	Schape
	Genus <i>Capra</i>	Geiten
	Genus <i>Ammotragus</i>	Manenschape
Orde Pholidota		Schubdieren
Orde RODENTIA		Knaagdieren
Familie Aplodontidae		Bevereekhoorns
Familie Sciuridae		Eekhoorns
	Genus <i>Cynomys</i>	Prairiehonden
	Genus <i>Funambulus</i>	Palmeekhoorns
	Genus <i>Sciurotamias</i>	Rotseekehoorns
	Genus <i>Callosciurus</i>	Driekleureekhoorns
	Genus <i>Heliosciurus</i>	
	Soort <i>Spermophilus tridecemlineatus</i>	Dertienstreep grondeekhoorn
	Soort <i>Sciurus carolensis</i>	Grijze eekhoorn
	Soort <i>Sciurus gramatensis koffmani</i>	
	Soort <i>Sciurus igniventris</i>	Peruaanse witnekeekhoorn
	Soort <i>Sciuris lis</i>	Japanse eekhoorn
	Soort <i>Sciurus niger</i>	Amerikaanse voseekhoorn
	Soort <i>Sciurus variegatoides</i>	Diverse ondersoorten
Familie Castoridae		Bevers
Familie Geomyidae		Wangzakratten
Familie Heteromyidae		Wangzakmuizen

Familie Dipodidae	Soort <i>Jaculus jaculus</i>	Woestijnspringmuis
	Soort <i>Jaculus orientalis</i>	Reuzenwoestijnspringmuis
Familie Muridae		Ratten - Muizen - Hamsters - Gerbils
	Genus <i>Calomyscus</i>	Muishamsters
	Genus <i>Mus</i>	Muizen
	Genus <i>Micromys</i>	Dwergmuizen
	Genus <i>Rattus</i>	Ratten
	Genus <i>Leggada</i>	Afrikaanse dwergmuizen
	Genus <i>Lemniscomys</i>	Grasmuizen
	Genus <i>Acomys</i>	Stekelmuizen
	Genus <i>Arvicanthis</i>	Koesoegrassratten
	Genus <i>Mastomys</i>	Veeltepelmuizen
	Genus <i>Cricetomys</i>	Reuzenhamsterratten
	Subfamilie Cricetinae	Hamsters
	Subfamilie Gerbillinae	Gerbils
Familie Anomaluridae		Stekelstaarteekhoorns
Familie Pedetidae		Springstaarten
Familie Ctenodactylidae		Kamvingers
Familie Myoxidae (Gliridae)	Genus <i>Graphiurus</i>	Slaapmuizen
	Soort <i>Glis glis</i>	Zevenslaper
Familie Bathyergidae		Molratten
Familie Hystricidae		Stekelvarkens
	Genus <i>Hystrix</i>	Echte stekelvarkens
Familie Pteromuridae		Rotsrat of dassierat

Familie Thyomyidae		Grassnijders
Familie Erethizontidae		Boomstekelvarkens
Familie Chinchillidae		Chinchilla's
	Genus <i>Chinchilla lanigera</i>	Chinchilla - Kortstaart-chinchilla
	Soort <i>Lagidium viscacia</i>	Cuvierhaasmuis
Familie Dinomyidae		Pakarana's
Familie Caviidae		Cavia's
	Soort <i>Cavia aperea</i>	Cavia
	Soort <i>Cavia porcellus</i>	Tamme cavia
	Soort <i>Dolichotis patagonum</i>	Mara
Familie Hydrochaeridae		Capibara's
Familie Dasyproctidae		Agouti's
Familie Agoutidae		Paca's
Familie Ctenomyidae		Kamratten
Familie Octodontidae		Schijnratten - Degoe's
	Genus <i>Octodon</i>	Struikratten (degoe)
	Genus <i>Spalacopus</i>	Koeroeroe
Familie Abrocomidae		Chinchillaratten

Familie Echimyidae		Stekelratten
Familie Capromyidae		Hutia's
Familie Heptaxodontidae		Reuzenhutia's
Familie Myocastoridae		Beverratten
	Genus <i>Myocastor</i>	Beverrat (nutria)
Orde LAGAMORPHA		Hazen - Konijnen
Familie Ochotonidae		Fluithazen
Familie Leporidae	Genus <i>Lepus</i> ²	Alleen de gedomesticeerde konijnen

¹ De wetenschappelijk naam dient te worden gevolgd bij het vaststellen of een zoogdiersoort, -genus, -familie of -orde op de positief- dan wel negatieflijst is opgenomen; de Nederlandse benaming staat bij een aantal diersoorten ter discussie.

² Alleen de gedomesticeerde vormen.

NEGATIEF- EN POSITIEFLIJST VOOR VOGELS

Op grond van de criteria zoals hiervoor geformuleerd en de overwegingen van de Raad in acht nemende, dienen naar de mening van de Raad de in tabel 2, kolom 1 opgenomen vogels op een negatieflijst geplaatst te worden (zie ook voetnoot 4 onder aan deze tabel). Dit betekent dat de Raad van mening is dat deze soorten, genera, families en ordes niet in Nederland gehouden zouden mogen worden. Bij het opstellen van de negatieflijst voor vogels is gebruik gemaakt van "A World Checklist of Birds" van B.L. Monroe en Ch. G. Sibley (1993; ISBN 0-300-05547-1). In de eerste kolom is de negatieflijst op

familieniveau weergegeven. Daar waar niet de gehele familie op de negatieflijst is geplaatst, is de negatieflijst uitgewerkt op subfamilie-, geslachtsgroep-, genus of soortniveau. Dit voor de volledigheid en om verwarring te voorkomen. De tweede kolom vormt de positieflijst, volgend uit de negatieflijst in kolom 1. Hier worden vogels genoemd die volgens de Raad wel gehouden kunnen worden. In de derde kolom is de algemene Nederlandse benaming, voor zover bekend en van toepassing, weergegeven.

Tabel 2: Negatief- en positieflijst voor vogels

Niet te houden vogels (negatieflijst)	Wel te houden vogels (positieflijst)	Nederlandse benaming ¹
Orde STRUTHIONIFORMES	Orde STRUTHIONIFORMES	Struisvogelachtigen
	Familie Struthionidae ²	Struisvogels
	Familie Rheidae ²	Nandoes
	Familie Casuariidae ²	Kasuarissen - Emoos
Familie Apterygidae		Kiwi's

	Orde TINAMIFORMES	Tinamoos
	Familie Tinamidae	Tinamoos
Orde CRACIFORMES	Orde CRACIFORMES	Hokko's - Chacalaca's - Goeans - Sjakohoenders
	Familie Cracidae ²	Chacalaca's - Sjakohoenders - Goeans - Hokko's
Familie Megapodiidae		Grootpoothoenders
Orde GALLIFORMES	Orde GALLIFORMES	Hoenderachtigen
Familie Phasianidae	Familie Phasianidae ²	Ruigpoothoenders - Kal- koeenen - Fazanten - Pa- trijzen - Kwartels - Fran- kolijnen
	Genus <i>Lerwa</i> ²	
	Genus <i>Ammoperdix</i> ²	
	Genus <i>Tetraogallus</i> ²	
	Genus <i>Tetraophasis</i> ²	
	Genus <i>Alectoris</i> ²	
	Genus <i>Francolinus</i> ²	
	Genus <i>Perdix</i> ²	
	Genus <i>Rhizothera</i> ²	
	Genus <i>Margaroperdix</i> ²	
	Genus <i>Melanoperdix</i> ²	
	Genus <i>Coturnix</i> ²	
	Genus <i>Anurophasis</i> ²	
	Genus <i>Perdicula</i> ²	
<i>Genus Arborophila</i>	<i>Genus Arborophila</i> ^{2,6}	Bospatrijzen
	Soort <i>Arborophila torqueo-</i>	Heuvel (gewone) bospa-

	<i>la</i> ^{2,6}	trijs
	Soort <i>Arborophila rufogularis</i> ^{2,6}	Roodkeelbospatrijs
	Soort <i>Arborophila atrogularis</i> ^{2,6}	Witwangbospatrijs
Soort <i>Arborophila crudigularis</i>		
	Soort <i>Arborophila mandellii</i> ^{2,6}	Roodborstbospatrijs
	Soort <i>Arborophila brunneopectus</i> ^{2,6}	Bruinborstbospatrijs
Soort <i>Arborophila rufipectus</i>		
	Soort <i>Arborophila orientalis</i> ^{2,6}	Sumatraanse (witkop) bospatrijs
	Soort <i>Arborophila javanica</i> ^{2,6}	Javaanse bospatrijs
	Soort <i>Arborophila hyperythra</i> ^{2,6}	Borneo bospatrijs
	Soort <i>Arborophila gingica</i> ^{2,6}	Ricketts bospatrijs
Soort <i>Arborophila davidi</i>		
Soort <i>Arborophila cambodiana</i>		
Soort <i>Arborophila rubrirostris</i>		
Soort <i>Arborophila ardens</i>		
	Soort <i>Arborophila chloropus</i> ^{2,6}	Groenpootbospatrijs
	Soort <i>Arborophila merlini</i> ^{2,6}	Geelpootbospatrijs
	Soort <i>Arborophila charltonii</i> ^{2,6}	Charltons bospatrijs
	Genus <i>Caloperdix</i> ²	
	Genus <i>Haematortyx</i> ²	
	Genus <i>Rollulus</i> ²	

	Genus <i>Ptilopachus</i> ²	
	Genus <i>Bambusicola</i> ²	
	Genus <i>Galloperdix</i> ²	
	Genus <i>Ithaginis</i> ²	
	Genus <i>Tragopan</i> ²	
	Genus <i>Pucrasia</i> ²	
	Genus <i>Lophophorus</i> ²	
	Genus <i>Gallus</i> ²	
	Genus <i>Lophura</i> ²	
	Genus <i>Crossoptilon</i> ²	
	Genus <i>Catreus</i> ²	
	Genus <i>Syrmaticus</i> ²	
	Genus <i>Phasianus</i> ²	
	Genus <i>Chrysolophus</i> ²	
	Genus <i>Polyplectron</i> ²	
<i>Genus Rheinardia</i>		
	Genus <i>Argusianus</i> ²	
	Genus <i>Afropavo</i> ²	
	Genus <i>Pavo</i> ²	
	Genus <i>Dendragapus</i> ²	
	Genus <i>Lagopus</i> ²	
	Genus <i>Tetrao</i> ²	
	Genus <i>Bonasa</i> ²	
	Genus <i>Centrocercus</i> ²	
	Genus <i>Tympanuchus</i> ²	
	Genus <i>Meleagris</i> ²	
	Genus <i>Agriocharis</i> ²	
	Familie Numididae	Parelhoenders

	Familie Odontophoridae	Kwartels van de nieuwe wereld
Orde ANSERIFORMES	Orde ANSERIFORMES	Watervogels
	Familie Anhimidae ²	Hoenderkoeten
	Familie Anseranatidae	Eksterganzen
	Familie Dendrocygnidae	Fluiteenden
Familie Anatidae	Familie Anatidae ²	Stekelstaarten - Zwanen - Ganzen - Typische Eenden
	Subfamilie Oxyurinae ²	
	Subfamilie Stictonettinae ²	
	Subfamilie Cygninae ²	
Subfamilie Anatinae	Subfamilie Anatinae ²	
	Geslachtsgroep Anserini ²	
Geslachtsgroep Anatini	Geslachtsgroep Anatini ²	
	Genus <i>Callonetta</i> ²	
	Genus <i>Aix</i> ²	
	Genus <i>Chenonetta</i> ²	
	Genus <i>Amazonetta</i> ²	
Genus <i>Merganatta</i>		
	Genus <i>Hymenolaimus</i> ²	
	Genus <i>Salvadorina</i> ²	
	Genus <i>Anas</i> ²	
	Genus <i>Malacorhynchus</i> ²	
	Genus <i>Marmaronetta</i> ²	
	Genus <i>Netta</i> ²	

	Genus <i>Aythya</i> ²	
	Genus <i>Somateria</i> ²	
	Genus <i>Polysticta</i> ²	
	Genus <i>Histrionicus</i> ²	
	Genus <i>Clangula</i> ²	
	Genus <i>Melanitta</i> ²	
	Genus <i>Bucephala</i> ²	
	Genus <i>Mergellus</i> ²	
	Genus <i>Lophodytes</i> ²	
	Genus <i>Mergus</i> ²	
	Orde TURNICIFORMES	Vechtkwartels
	Familie Turnicidae ²	Vechtkwartels
Orde PICIFORMES	Orde PICIFORMES	Honingwijzers - Spechten - Toekans
Familie Indicatoridae		Honingspeurders
Familie Picidae	Familie Picidae ⁶	Spechten - Draaihalzen
Genus <i>Jynx</i>	Genus <i>Jynx</i> ⁶	Draaihalzen
	Soort <i>Jynx torquilla</i> ⁶	Draaihalzen
Soort <i>Jynx ruficollis</i>		Afrikaanse draaihalzen
	Genus <i>Picumnus</i> ⁶	Dwergspechten
Genus <i>Sasia</i>		Dwergspechten
Genus <i>Nesocites</i>		West-Indische dwergspechten
	Genus <i>Melanerpes</i> ⁶	Spechten
Genus <i>Sphyrapicus</i>		Spechten
Genus <i>Xiphidiopicus</i>		Cubaanse groene spechten

Genus <i>Campethera</i>		Spechten
Genus <i>Geocolaptes</i>		Kaapse grondspechten
	Genus <i>Dendropicos</i> ⁶	Spechten
	Genus <i>Dendrocopos</i> ⁶	Spechten
Genus <i>Picoides</i>		Spechten
	Genus <i>Veniliornis</i> ⁶	Spechten
Genus <i>Piculus</i>		Spechten
Genus <i>Colaptes</i>		Spechten
	Genus <i>Celeus</i> ⁶	Spechten
Genus <i>Dryocopus</i>		Spechten
Genus <i>Campephilus</i>		Spechten
	Genus <i>Picus</i> ⁶	Spechten
	Genus <i>Dinopium</i> ⁶	Spechten
	Genus <i>Chrysocolaptes</i> ⁶	Spechten
Genus <i>Gecinulus</i>		Spechten
Genus <i>Sapheopipo</i>		Okinawaspechten
Genus <i>Blythipicus</i>		Spechten
Genus <i>Reinwardtipicus</i>		Oranjerugspechten
	Genus <i>Meiglyptes</i> ⁶	Spechten
Genus <i>Hemicircus</i>		Spechten
Genus <i>Mulleripicus</i>		Spechten
Familie Megalaimidae	Familie Megalaimidae ⁶	Aziatische baardvogels
	Genus <i>Psilopogon</i> ⁶	Baardvogels
	Genus <i>Megalaima</i> ⁶	Baardvogels
Genus <i>Calorhamphus</i>		Bruine baardvogels
Familie Lybiidae	Familie Lybiidae ⁶	Afrikaanse baardvogels
	Genus <i>Gymnobucco</i> ⁶	Baardvogels
	Genus <i>Stactolaema</i> ⁶	Baardvogels

	Genus <i>Pogoniulus</i> ⁶	Ketellappers
Genus <i>Buccanodon</i>		
	Genus <i>Tricholaema</i> ⁶	
	Genus <i>Lybius</i> ⁶	
	Genus <i>Trachyphonus</i> ⁶	
	Familie Rhamphastidae ^{3,6}	Baardvogels van de nieuwe wereld - Toekans - Arassari's
Orde GALBULIFORMES		Glansvogels - Baardkoe- koeken
Familie Galbulidae		Glansvogels
Familie Bucconidae		Baardkoekoeken
Orde BUCEROTIFORMES	Orde BUCEROTIFORMES	Neushoornvogels
	Familie Bucerotidae ^{2,3}	Typische neushoornvo- gels
Familie Bucorvidae		Hoornraven
Orde UPUPIFORMES	Orde UPUPIFORMES	Hoppen
	Familie Upupidae ²	Hoppen
	Familie Phoeniculidae ²	Boomhoppen
Familie Rhinopomastidae		Sabelsnavelhoppen
	Orde TROGONIFORMES	Trogons

	Familie Trogonidae ²	Trogons
Orde CORACIIFORMES	Orde CORACIIFORMES	Scharrelvogels
	Familie Coraciidae ²	Scharrelaars
Familie Brachypteraciidae		Grondscharrelaars
Familie Leptosomidae		Koerols
Familie Momotidae		Motmots
Familie Todidae		Todies
Familie Alcedinidae	Familie Alcedinidae ⁶	Alcedinidae ijsvogels
Genus <i>Alcedo</i>	Genus <i>Alcedo</i> ⁶	Ijsvogels
Soort <i>Alcedo hercules</i>		
	Soort <i>Alcedo atthis</i> ⁶	
Soort <i>Alcedo semitorquata</i>		
Soort <i>Alcedo quadribrachys</i>		
Soort <i>Alcedo meninting</i>		
Soort <i>Alcedo azurea</i>		
Soort <i>Alcedo websteri</i>		
Soort <i>Alcedo euryzona</i>		
Soort <i>Alcedo cyanopecta</i>		
Soort <i>Alcedo argentata</i>		
Soort <i>Alcedo cristata</i>		
Soort <i>Alcedo vintsioides</i>		
Soort <i>Alcedo thomensis</i>		
Soort <i>Alcedo nais</i>		
Soort <i>Alcedo leucogaster</i>		

Soort <i>Alcedo coerulescens</i>		
Soort <i>Alcedo pusilla</i>		
Genus <i>Ceyx</i>	Genus <i>Ceyx</i> ⁶	
Soort <i>Ceyx lepidus</i>		Bosdwergijsvogel
Soort <i>Ceyx erithacus</i>		Jungle dwergijsvogel
	Soort <i>Ceyx rufidorsa</i> ⁶	Dwergijsvogel
Soort <i>Ceyx melanurus</i>		Filippijnse dwergijsvogel
Soort <i>Ceyx fallax</i>		Sulawesi dwergijsvogels
Genus <i>Ispidina</i>	Genus <i>Ispidina</i> ⁶	
Soort <i>Ispidina madagascariensis</i>		Madagaskar dwergijsvogel
	Soort <i>Ispidina picta</i> ⁶	Afrikaanse dwergijsvogel
	Soort <i>Ispidina lecontei</i> ⁶	Bruinkop dwergijsvogel
Familie Halcyonidae	Familie Halcyonidae ⁶	Halcyonidae ijsvogels
	Genus <i>Lacedo</i> ⁶	Zebraijsvogel
	Genus <i>Dacelo</i> ⁶	Kookaburra's
Genus <i>Clytoceyx</i>		Kikkerbekijsvogels
Genus <i>Cittura</i>		Blauwoorijsvogels
	Genus <i>Pelargopsis</i> ⁶	IJsvogels
	Genus <i>Halcyon</i> ⁶	Dwergijsvogels
Genus <i>Todirhamphus</i>		Ijsvogels
Genus <i>Caridonax</i>		Blauwwitte ijsvogels
Genus <i>Melidora</i>		Haaksnavelijsvogels
Genus <i>Actenoides</i>		Bosijsvogels
Genus <i>Syma</i>		Geelsnavelijsvogels
Genus <i>Tanysiptera</i>		Vlagstaartijsvogels
Familie Cerylidae		Cerylidae ijsvogels

	Familie Meropidae ^{2, 6}	Bijeneters
	Orde COLIIFORMES	Muisvogels
	Familie Coliidae	Muisvogels
Orde CUCULIFORMES	Orde CUCULIFORMES	Koekoeken
Familie Cuculidae	Familie Cuculidae ^{2, 6}	Koekoeken van de oude wereld
Genus <i>Oxylophus</i>		
Genus <i>Clamator</i>	Genus <i>Clamator</i> ^{2, 6}	Koekoeken
Soort <i>Clamator coromandus</i>		
	Soort <i>Clamator glandarius</i> ^{2, 6}	Kuifkoekoek
Genus <i>Pachycoccyx</i>		Diksnavelkoekoeken
Genus <i>Cuculus</i>		Koekoeken
	Genus <i>Cercococcyx</i> ^{2, 6}	Langstaartkoekoeken
	Genus <i>Cacomantis</i> ^{2, 6}	Treurkoekoeken etc.
	Genus <i>Rhamphomantis</i> ^{2, 6}	Langsnavelkoekoeken
Genus <i>Crysococcyx</i>		Bronskoekoeken
Genus <i>Caliechthrus</i>		Witkapkoekoeken
Genus <i>Surniculus</i>		Drongokoekoeken
	Genus <i>Microdynamis</i> ^{2, 6}	Baardkoekoeken
Genus <i>Eudanymys</i>		Langstaartkoelen etc.
	Genus <i>Scythrops</i> ^{2, 6}	Reuzenkoekoeken
	Genus <i>Ceuthmochares</i> ^{2, 6}	Geelsnavelmalkoha's
	Genus <i>Phaenicophaeus</i> ^{2, 6}	Malkoha's
	Genus <i>Carpococcyx</i> ^{2, 6}	Grondkoekoeken
	Genus <i>Coua</i> ^{2, 6}	Coua's
	Familie Centropodidae ^{2, 6}	Spoorkoekoeken

Familie Coccyzidae		Amerikaanse koekoeken
Familie Opisthocomidae		Hoatzins
	Familie Crotophagidae ^{2,6}	Ani's – Guirakoekoeken
Familie Neomorphidae	Familie Neomorphidae ^{2,6}	Renkoekoeken - Grondkoekoeken
Genus <i>Tapera</i>		Gestreepte koekoeken
	Genus <i>Morococcyx</i> ^{2,6}	Lijsterkoekoeken
Genus <i>Dromococcyx</i>		Fazant- en pauwkoekoeken
	Genus <i>Geococcyx</i> ^{2,6}	Kleine en grote renkoekoeken
	Genus <i>Neomorphus</i> ^{2,6}	Grondkoekoeken
Orde PSITTACIFORMES	Orde PSITTACIFORMES	Papegaaiaachtigen
Familie Psittacidae	Familie Psittacidae	Papegaaien
	Genus <i>Chalcopsitta</i>	Lori's
	Genus <i>Eos</i>	Lori's
	Genus <i>Pseudeos</i>	Witruglori's
	Genus <i>Trichoglossus</i>	Lori's
	Genus <i>Psitteuteles</i>	Lori's
	Genus <i>Lorius</i>	Lori's
	Genus <i>Phigys</i>	Gekraagde lori's
Genus <i>Vini</i>	Genus <i>Vini</i>	Lori's
	Soort <i>Vini australis</i> ⁶	
Soort <i>Vini kuhlii</i>		
Soort <i>Vini stepheni</i>		
Soort <i>Vini peruviana</i>		

Soort <i>Vini ultramarina</i>		
	Genus <i>Glossopsitta</i>	Lori's
	Genus <i>Charmosyna</i>	Lori's
	Genus <i>Oreopsittacus</i>	Berglori's
	Genus <i>Neopsittacus</i>	Lori's
	Genus <i>Probosciger</i> ²	Zwarte (palm) kaketoës
	Genus <i>Calyptorhynchus</i> ²	Raafkaketoës
	Genus <i>Callocephalon</i> ²	Helm kaketoës
	Genus <i>Eolophus</i>	Rosé kaketoës
	Genus <i>Cacatua</i>	Kaketoës
	Genus <i>Nymphicus</i>	Valkparkieten
	Genus <i>Nestor</i>	Kea's
Genus <i>Micropsitta</i>		Spechtpapegaaien
	Genus <i>Cyclopsitta</i>	Vijgpapegaaien
	Genus <i>Psittaculirostris</i>	Vijgpapegaaien
Genus <i>Bolbopsittacus</i>		Guiabero's
	Genus <i>Psittinus</i> ²	Blauwrugpapegaaien
	Genus <i>Psittacella</i> ²	Tijgerparkieten
Genus <i>Geoffroyus</i>	Genus <i>Geoffroyus</i> ²	
	Soort <i>Geoffroyus geoffroyi</i> ²	Roodwangpapegaai
Soort <i>Geoffroyus simplex</i>		Blauwhalspapegaai
	Soort <i>Geoffroyus heteroclitus</i> ²	Zangpapegaai
	Genus <i>Prioniturus</i>	Vlagstaartpapegaaien
	Genus <i>Tanygnathus</i>	Diksnavel papegaaien
	Genus <i>Eclactus</i>	Edelpapegaaien
Genus <i>Psittrichas</i>		Borstelkoppapegaaien
Genus <i>Prosopeia</i>	Genus <i>Prosopeia</i> ²	
Soort <i>Prosopeia splendens</i>		Kandavuparkiet
Soort <i>Prosopeia personata</i>		Maskerparkiet

	Soort <i>Prosopeia tabuensis</i> ²	Pompadourparkiet
	Genus <i>Alisterus</i>	Koningsparkieten
	Genus <i>Aprosmictus</i>	Roodvleugelparkieten
	Genus <i>Polytelis</i>	Barraband-princessen
	Genus <i>Purpureicephalus</i>	Red-capped parkieten
	Genus <i>Platycercus</i>	Rossella's
	Genus <i>Northiella</i>	Roodbuikparkieten
	Genus <i>Psephotus</i>	Roodruggen - Veelkleuren etc.
	Genus <i>Cyanoramphus</i>	Kakariki's
	Genus <i>Eunymphicus</i>	Hoormparkieten
	Genus <i>Neopsephotus</i>	Bourks parkieten
	Genus <i>Neophema</i>	Eleganten etc.
	Genus <i>Lathamus</i>	Swiftparkieten
	Genus <i>Melopsittacus</i>	Grasparkieten
Genus <i>Pezoporus</i>		Grond-nachtpapegaaien
Genus <i>Geopsittacus</i>		Nachtpapegaaien
Genus <i>Strigops</i>		
	Genus <i>Coracopsis</i>	Vasapapegaaien
	Genus <i>Psittacus</i>	Grijze roodstaarten
	Genus <i>Poicephalus</i>	Bonte boertjes etc.
Genus <i>Agapornis</i>	Genus <i>Agapornis</i>	Agaporniden
	Soort <i>Agapornis canus</i>	
	Soort <i>Agapornis pullarius</i>	
	Soort <i>Agapornis taranta</i>	
Soort <i>Agapornis swindernianus</i>		Zwartkraagagapornis
	Soort <i>Agapornis roseicollis</i>	
	Soort <i>Agapornis fischeri</i>	
	Soort <i>Agapornis personatus</i>	

	Soort <i>Agapornis lilliana</i>	
	Soort <i>Agapornis nigrigenis</i>	
	Genus <i>Loriculus</i>	Vleermuisparkieten
	Genus <i>Psittacula</i>	Edelparkieten
	Genus <i>Anodorhynchus</i>	Ara's
	Genus <i>Cyanopsitta</i>	Spix' ara's
	Genus <i>Ara</i>	Ara's
	Genus <i>Aratinga</i>	Aratinga's
	Genus <i>Nandayus</i>	Nadayaparkieten
	Genus <i>Leptosittaca</i>	Goudpluimparkieten
	Genus <i>Ognorhynchus</i>	Geeloorparkieten
	Genus <i>Rhynchopsitta</i>	Araparkieten
	Genus <i>Cyanoliseus</i>	Holenparkieten
	Genus <i>Pyrrhura</i>	Pyrrhura's
	Genus <i>Enicognatus</i>	Langsnavelparkieten
	Genus <i>Myiopsitta</i>	Monniksparkieten
	Genus <i>Bolborhynchus</i>	Catharina - Citroenparkieten etc.
	Genus <i>Forpus</i>	Forpussen
	Genus <i>Brotogeris</i>	Brotogerissen
	Genus <i>Nannopsittaca</i>	Tepuiparkieten etc.
	Genus <i>Touit</i>	Papegaaien
	Genus <i>Pionites</i>	Caique's
	Genus <i>Pionopsitta</i>	Roodkoppapegaaien etc.
	Soort <i>Pionopsitta pileata</i>	
	Soort <i>Pionopsitta haematotis</i>	
	Soort <i>Pionopsitta pulchra</i>	
	Soort <i>Pionopsitta barrabandi</i>	
	Soort <i>Pionopsitta pyrrilia</i>	
	Soort <i>Pionopsitta caica</i>	

Genus <i>Gypopsitta</i>		Gierpapegaaien
Genus <i>Hapalopsittaca</i>		Andespapegaaien
	Genus <i>Graydidascalus</i>	Kortstaartpapegaaien
	Genus <i>Pionus</i>	Zwartoren etc.
	Genus <i>Amazona</i>	Amazone papegaaien
	Genus <i>Deropterus</i>	Kraagpapegaaien
	Genus <i>Triclaria</i>	Paarsbuikpapegaaien
Orde APODIFORMES		
		Salanganen – Gierzwaluwen
Familie Apodidae		Typische gierzwaluwen
Familie Hemiprocnidae		Boomgierzwaluwen
Orde TROCHILIFORMES		
Orde TROCHILIFORMES	Orde TROCHILIFORMES	Kolibries
Familie Trochilidae	Familie Trochilidae ²	Kolibries
Subfamilie Phaethornithinae		
Subfamilie Trochilinae	Subfamilie Trochilinae ²	
Genus <i>Androdon</i>		Tandsnavelkolibries
Genus <i>Ramphodon</i>		Heremietkolibries
Genus <i>Doryfera</i>		Lancetkolibries
Genus <i>Phaeochroa</i>		Schubborstkolibries
Genus <i>Campylopterus</i>		Sabelvleugelkolibries
Genus <i>Eupetomena</i>		Zwaluwstaartkolibries
	Genus <i>Florisuga</i> ²	Witnekkolibries (jacobin)
	Genus <i>Melanotrochilus</i> ²	Rouwkolibries (jacobin)
	Genus <i>Colibri</i> ²	Gouldskolibries etc.
	Genus <i>Anthracothorax</i> ²	Mago's
Genus <i>Avocettula</i>		Vuurstaartkolibries
Genus <i>Eulampis</i>		Kolibries

	Genus <i>Chrysolampis</i> ²	Muskietkolibries
Genus <i>Orthorhynchus</i>		Antiliaanse kuifkolibries
Genus <i>Klais</i>		Paarskopkolibries
Genus <i>Abeillia</i>		Smaragdkeelkolibries
Genus <i>Stephanoxis</i>		Zwartborstkoketkolibries
Genus <i>Lophornis</i>		Koketkolibries
Genus <i>Popelairia</i>		Draadkolibries
Genus <i>Discosura</i>		Vlagstaartkolibries
Genus <i>Chlorestes</i>		Kolibries
Genus <i>Chlorostilbon</i>		Smaragdkolibries
	Genus <i>Cyanthus</i> ²	Kolibries
Genus <i>Cyanophaia</i>		Tweekleurige kolibries
	Genus <i>Thalurania</i> ²	Bosnimfen
Genus <i>Panterpe</i>		Irazukolibries
	Genus <i>Damophila</i> ²	Paarsbuikkolibries
Genus <i>Lepidopyga</i>		Kolibries
Genus <i>Hylocharis</i>		Saffierkolibries
Genus <i>Chrysuronia</i>		Bronsstaartsaffierkolibries
Genus <i>Goldmania</i>		Violetkapkolibries
Genus <i>Goethalsia</i>		Roodwangkolibries
	Genus <i>Trochilus</i> ²	Wimpelstaartkolibries
Genus <i>Leucochloris</i>		Witkeelkolibries
Genus <i>Polytmus</i>		Goudkeelkolibries
	Genus <i>Leucippus</i> ²	Tunbes Kolibries
Genus <i>Taphrospilus</i>		Druppelkolibries
	Genus <i>Amazilia</i> ²	Amazilia's
Genus <i>Eupherusa</i>		Kolibries
Genus <i>Elvira</i>		Smaragdkolibries
Genus <i>Microchera</i>		Witkruinkolibries
Genus <i>Chalybura</i>		Pluimkolibries

Genus <i>Aphantochroa</i>		Sombere kolibries
Genus <i>Lampornis</i>		Juweelkolibries
Genus <i>Lamprolaima</i>		Smukkolibries
Genus <i>Adelomyia</i>		Zwartoorkolibries
Genus <i>Anthocephala</i>		Bloemkroonkolibries
Genus <i>Phlogophilus</i>		Eksterstaarten
Genus <i>Clytolaema</i>		Braziliaanse robijnkolibries
Genus <i>Heliodoxa</i>		Briljantkolibries
Genus <i>Eugenes</i>		Rivoli's kolibries
Genus <i>Hylonympha</i>		Bosnimfkolibries
Genus <i>Sternoclyta</i>		Paarsborstkolibries
Genus <i>Topaza</i>		Topaaskolibries
Genus <i>Oreotrochilus</i>		Bergnimfen
Genus <i>Urochroa</i>		Bergnimfen
Genus <i>Patagona</i>		Reuzenkolibries
Genus <i>Aglaeactis</i>		Glanskolibries
Genus <i>Lafresnaya</i>		Draadvleugelkolibries
Genus <i>Pterophanes</i>		Saffiervleugelkolibries
Genus <i>Coeligena</i>		Incakolibries
Genus <i>Ensifera</i>		Kolibries
Genus <i>Sephanoides</i>		Kolibries
Genus <i>Boissonneaua</i>		Hoornkolibries
Genus <i>Heliangelus</i>		Zonnekolibries
Genus <i>Eriocnemis</i>		Pluimbroekjes
Genus <i>Haplophaedia</i>		Pluimbroekjes
Genus <i>Urostricte</i>		Wittipkolibries
Genus <i>Ocreatus</i>		Vlagstaartpluimbroeken
Genus <i>Lesbia</i>		Komeetkolibries
Genus <i>Sappho</i>		Sapphokomeetkolibries
Genus <i>Polyonymus</i>		Bronsstaartkomeetkolibries

Genus <i>Ramphomicron</i>		Doorsnavels
Genus <i>Metallura</i>		Glansstaartkolibries
Genus <i>Chalcostigma</i>		Doornsnavel
Genus <i>Oxygogon</i>		Helmkolibries
Genus <i>Opisthoprora</i>		Wipsnavelkolibries
Genus <i>Taphrolesia</i>		Grijsbuikkomeetkolibries
	Genus <i>Agelaiocercus</i> ²	Langstaartninfen
Genus <i>Oreonympha</i>		Bergninfen
Genus <i>Augastes</i>		Vizierkolibries
Genus <i>Heliothryx</i>		Feeenkolibries
Genus <i>Heliactin</i>		Kolibries
Genus <i>Loddigesia</i>		Kolibries
Genus <i>Heliomaster</i>		Sterkeelkolibries
Genus <i>Rhodopis</i>		Kolibries
Genus <i>Thaumastura</i>		Kolibries
Genus <i>Philodice</i>		Kolibries
Genus <i>Doricha</i>		Schaarstaartkolibries
Genus <i>Tilmatura</i>		Kolibries
Genus <i>Microstilbon</i>		Boselfen
Genus <i>Calothorax</i>		Kolibries
Genus <i>Archilochus</i>		Kolibries
Genus <i>Calypte</i>		Kolibries
Genus <i>Calliphlox</i>		Boselfen
Genus <i>Mellisuga</i>		Kolibries
Genus <i>Stellula</i>		Kolibrie
Genus <i>Atthis</i>		Kolibries
Genus <i>Myrtis</i>		Kolibrie
Genus <i>Eulidia</i>		Boselfen
Genus <i>Myrmia</i>		Boselfen
Genus <i>Acestrura</i>		Boselfen

Genus <i>Chaetocercus</i>		Bosselfen
Genus <i>Selasphorus</i>		Kolibries
	Orde MUSOPHAGIFORMES	Toerako's
	Familie Musophagidae	Toerako's
Orde STRIGIFORMES		Uilen
Familie Tytonidae ^{4,5}		Kerkuilen
Familie Strigidae ^{4,5}		Typische uilen
Familie Aegothelidae		Dwergnachtzwaluwen
Familie Podargidae		Uilnachtzwaluwen
Familie Batrachostomidae		Aziatische Kikkerbekken
Familie Steatornitidae		Vetvogels
Familie Nyctibiidae		Reuzennachtzwaluwen
Familie Eurostopodidae		Geoorde nachtzwaluwen
Familie Caprimulgidae		Typische nachtzwaluwen
Orde COLUMBIFORMES	Orde COLUMBIFORMES	Duiven
Familie Columbidae	Familie Columbidae	Duiven
	Genus <i>Columba</i>	Houtduiven etc.
	Genus <i>Streptopelia</i>	Tortelduiven etc.

	Genus <i>Macropygia</i>	Koekoeksduiven etc.
Genus <i>Reinwardtoena</i>		Langstaartduiven
Genus <i>Turacoena</i>		Zwarte duiven etc.
	Genus <i>Turtur</i>	
	Genus <i>Oena</i>	Zwartmaskerduifjes
	Genus <i>Chalcophaps</i>	Groenvleugelduiven
	Genus <i>Henicophaps</i>	Bronsvleugelduiven
	Genus <i>Phaps</i>	Bronsvleugelduiven
	Genus <i>Geophaps</i>	Kwartelduiven
	Genus <i>Petrophassa</i>	Kwartelduiven
	Genus <i>Geopelia</i>	Zebraduifjes etc.
	Genus <i>Leucosarcia</i>	Wongaduiven
	Genus <i>Zenaida</i>	Treurduiven
	Genus <i>Columbina</i>	Musduifjes etc.
	Genus <i>Claravis</i>	Blauwe grondduiven etc.
	Genus <i>Metriopelia</i>	Brilduifjes
	Genus <i>Uropelia</i>	Camposduiven
	Genus <i>Leptotila</i>	Grenadaduiven etc.
	Genus <i>Geotrygon</i>	Kwartelduiven
	Genus <i>Starnoenas</i>	Blauwkopkwartelduiven
	Genus <i>Caloenas</i>	Nicobarenduiven
	Genus <i>Gallicolumba</i>	Patrijsduiven
	Genus <i>Trugon</i>	Grijze grondduiven
	Genus <i>Otidiphaps</i>	Fazantduiven
	Genus <i>Phapitreron</i>	Vruchtduiven
Genus <i>Treron</i>	Genus <i>Treron</i> ^{2, 3, 6}	Papegaaiduiven
Soort <i>Treron fulvicollis</i>		
Soort <i>Treron olax</i>		
	Soort <i>Treron vernans</i> ^{2, 3, 6}	Maleise papegaaiduif
Soort <i>Treron bicincta</i>		

Soort <i>Treron pompadora</i>		
	Soort <i>Treron curvirostra</i> ^{2, 3, 6}	Dikbekpapegaaiduif
Soort <i>Treron griseicauda</i>		
Soort <i>Treron floris</i>		
Soort <i>Treron teysmannii</i>		
Soort <i>Treron psittacea</i>		
Soort <i>Treron capellei</i>		
Soort <i>Treron phoenicoptera</i>		
	Soort <i>Treron waalia</i> ^{2, 3, 6}	Waaliduif
Soort <i>Treron calva</i>		
Soort <i>Treron sanctithomae</i>		
Soort <i>Treron pemaensis</i>		
	Soort <i>Treron australis</i> ^{2, 3, 6}	Madagaskar papegaaiduif
Soort <i>Treron apicauda</i>		
	Soort <i>Treron oxyura</i> ^{2, 3, 6}	Sumatraanse papegaaiduif
Soort <i>Treron seimundi</i>		
Soort <i>Treron sphenura</i>		
Soort <i>Treron sieboldii</i>		
Soort <i>Treron formosae</i>		
	Genus <i>Ptilinopus</i> ^{2, 3}	Jufferduiven
Genus <i>Drepanoptila</i>		Zijden jufferduiven
	Genus <i>Alectroenas</i>	Blauwe duiven
	Genus <i>Ducula</i>	Muskaatduiven
Genus <i>Lopholaimus</i>		Knoedelduiven
Genus <i>Hemiphaga</i>		Nieuw-Zeelandse duiven
	Genus <i>Cryptophaps</i>	Notenduiven
Genus <i>Gymnophaps</i>	Genus <i>Gymnophaps</i>	
Soort <i>Gymnophaps albertisii</i>		Nieuw-Guinese bergduif
	Soort <i>Gymnophaps mada</i>	Molukse bergduif
	Soort <i>Gymnophaps solo-</i>	Salomonseilandenbergduif

	<i>Monensis</i>	
	Genus <i>Goura</i> ⁶	Kroonduiven
Genus <i>Didunculus</i>		Tandduiven
Orde GRUIFORMES	Orde GRUIFORMES	Kraanvogels, Rallen en Verwanten
	Familie Eurypygidae ²	Zonnerallen
Familie Otididae	Familie Otididae ⁶	Trappen
	Genus <i>Tetrax</i> ⁶	Kleine trappen
	Genus <i>Otis</i> ⁶	Grote trappen
Genus <i>Neotis</i>		Trappen
	Genus <i>Ardeotis</i> ⁶	Kori trappen etc.
Genus <i>Chlamydotis</i>		Trappen
Genus <i>Eupodotis</i>		Trappen
	Familie Gruidae ²	Kraanvogels
Familie Heliornithidae		Fuutkoeten
	Familie Psophiidae ²	Trompetvogels
	Familie Cariamidae ²	Seriema's
Familie Rhynchotidae		Kagoes
Familie Rallidae	Familie Rallidae ^{2,6}	Rallen
Genus <i>Sarothrura</i>		Rallen
Genus <i>Himantornis</i>		Rallen
Genus <i>Canirallus</i>		Rallen

Genus <i>Coturnicops</i>		Rallen
Genus <i>Micropygia</i>		Rallen
Genus <i>Rallina</i>		Kaneelrallen etc.
Genus <i>Anurolimnas</i>		Rallen
	Genus <i>Laterallus</i> ^{2,6}	Dwergrallen
Genus <i>Nesoclopeus</i>		Rallen
	Genus <i>Gallirallus</i> ^{2,6}	Rallen
	Genus <i>Rallus</i> ^{2,6}	Rallen
Genus <i>Lewinia</i>		Rallen
Genus <i>Dryolimnas</i>		Rallen
Genus <i>Crecoptis</i>		Rallen
Genus <i>Crex</i>		Rallen
Genus <i>Rougetius</i>		Rallen
Genus <i>Aramidopsis</i>		Rallen
Genus <i>Atlantisia</i>		Rallen
	Genus <i>Aramides</i> ^{2,6}	Rallen
Genus <i>Amaurolimnas</i>		Rallen
Genus <i>Gymnocrex</i>		Rallen
	Genus <i>Amauornis</i> ^{2,6}	Rallen
	Genus <i>Porzana</i> ^{2,6}	Rallen
Genus <i>Aenigmatolimnas</i>		Rallen
Genus <i>Cyanolimnas</i>		Rallen
Genus <i>Neocrex</i>		Rallen
Genus <i>Pardirallus</i>		Rallen
Genus <i>Eulabeornis</i>		Rallen
Genus <i>Habroptila</i>		Rallen
Genus <i>Megacrex</i>		Rallen
Genus <i>Gallix</i>		Rallen
	Genus <i>Porphyrio</i> ^{2,6}	Rallen
	Genus <i>Gallinula</i> ^{2,6}	Rallen

	Genus <i>Fulica</i> ^{2,6}	Koeten
Familie Mesitornithidae		Steltrallen
Orde CICONIIFORMES	Orde CICONIIFORMES	Reigers - Ooievaars - Ibis- sen - Flamingo's
	Familie Pteroclididae ²	Zandhoenders
Familie Thinocoridae		Kwartelsnippen
Familie Pedionomidae		Trapvechtkwartels
Familie Scolopacidae	Familie Scolopacidae	Snippen - Strandlopers - Ruiters - Wulpen - Fran- jepoten
	Subfamilie Scolopacinae ²	Snippen
Subfamilie Tringinae	Subfamilie Tringinae ²	Grutto's - Wulpen - Ruiters - Snippen - Strandlopers
	Genus <i>Limosa</i> ²	
	Genus <i>Numenius</i> ²	
	Genus <i>Bartramia</i> ²	
	Genus <i>Tringa</i> ²	
	Genus <i>Catoptrophorus</i> ²	
	Genus <i>Prosobonia</i> ²	
	Genus <i>Arenaria</i> ²	
	Genus <i>Limnodromus</i> ²	
	Genus <i>Aphriza</i> ²	
	Genus <i>Calidris</i> ²	
	Genus <i>Micropalama</i> ²	
	Genus <i>Tryngites</i> ²	

	Genus <i>Eurynorhynchus</i> ²	
	Genus <i>Limicola</i> ^{2,6}	
	Genus <i>Philomachus</i> ²	
	Genus <i>Steganopus</i> ^{2,6}	
Genus <i>Phalaropus</i>	Genus <i>Phalaropus</i> ^{2,6}	Franjepoten
	Soort <i>Phalaropus lobatus</i> ^{2,6}	Grauwe franjepoot
Soort <i>Phalaropus fulicaria</i>		
	Familie Rostratulidae ²	Goudsnippen
Familie Jacanidae	Familie Jacanidae	Jacana's
Genus <i>Actophilornis</i>		Lelielopers
Genus <i>Microparra</i>		Dwergjacana's
Genus <i>Irediparra</i>		Australische jacana's
Genus <i>Hydrophasianus</i>		Waterfazanten
Genus <i>Metopidius</i>		Bronsvleugeljacana's
Genus <i>Jacana</i>	Genus <i>Jacana</i>	Jacana's
Soort <i>Jacana spinosa</i>		
	Soort <i>Jacana Jacana</i> ²	
Familie Chionididae		Ijshoenders
	Familie Pluvianellidae	Magelhaenplevieren
	Familie Burhinidae	Grielen
Familie Charadriidae	Familie Charadriidae	Scholeksters - Kluten - Plevieren - Kieviten - Stelkluten
Subfamilie Recurvirostrinae	Subfamilie Recurvirostrinae	Scholeksters - Kluten –

		Plevieren
	Geslachtsgroep Haematopodini	Scholeksters
Geslachtsgroep Recurvirostrini	Geslachtsgroep Recurvirostrini ⁶	Kluten - Goudplevieren
Genus <i>Ibidorhyncha</i>		Ibissnavel
	Genus <i>Himantopus</i> ⁶	Steltkluten
Genus <i>Cladorhynchus</i>		Bandsteltkluit
	Genus <i>Recurvirostra</i> ⁶	Kluten
	Subfamilie Charadriinae	Plevieren - Kieviten
Familie Glareolidae	Familie Glareolidae	Krabplevieren - Renvogels - Vorkstaartplevieren
Subfamilie Dromadinae		Krabplevieren
Subfamilie Glareolinae	Subfamilie Glareolinae	Renvogels - Vorkstaartplevieren
	Genus <i>Pluvianus</i> ⁶	Krokodilwachters
Genus <i>Rhinoptilus</i>		Renvogels
Genus <i>Cursorius</i>		Renvogels
Genus <i>Glareola</i>		Vorkstaartplevieren
Genus <i>Stiltia</i>		Steltvorkstaartplevieren
Familie Laridae		Jagers - Schaarbekken - Meeuwen - Sterns - Alken
Familie Accipitridae ^{4,5}		Visarenden - Wouwen - Gieren van de Oude Wereld - Kiekendieven - Buizerds
Familie Sagittariidae ^{4,5}		Secretarisvogels

Familie Falconidae ^{4,5}		Caraca's en Valken
	Familie Podicipedidae ⁶	Futen
Familie Phaethontidae		Keerkringvogels
Familie Sulidae		Jan-van-Genten
Familie Anhingidae		Slangenhalsvogels
Familie Phalacrocoracidae		Aalscholvers
	Familie Ardeidae ²	Reigers - Kwakken - Roerdompen - Woudapen
	Familie Scopidae ⁶	Hamerkoppen
	Familie Phoenicopteridae ²	Flamingo's
	Familie Threskiornithidae ²	Ibissen en Lepelaars
Familie Pelecanidae	Familie Pelecanidae	Schoenbekooievaars - Pelikanen
Subfamilie Balaenicipitinae		Schoenbekooievaars
Subfamilie Pelecaninae	Subfamilie Pelecaninae ⁶	Pelikanen
	Soort <i>Pelecanus onocrotalus</i> ⁶	Roze pelikaan
	Soort <i>Pelecanus rufescens</i> ⁶	Kleine pelikaan
	Soort <i>Pelecanus crispus</i> ⁶	Kroeskoppelikaan

Soort <i>Pelecanus philippensis</i>		Grijze kleine pelikaan
Soort <i>Pelecanus conspicillatus</i>		Australische pelikaan
Soort <i>Pelecanus erythrorhynchos</i>		Witte pelikaan
Soort <i>Pelecanus occidentalis</i>		Bruine pelikaan
Soort <i>Pelecanus thagus</i>		Peru pelikaan
Familie Ciconiidae	Familie Ciconiidae	Gieren van de nieuwe wereld - Ooievaars
Subfamilie Cathartinae		Gieren van de nieuwe wereld
	Subfamilie Ciconiinae ²	Ooievaars
Familie Fregatidae		Fregatvogels
Familie Spheniscidae		Pinguins
Familie Gaviidae		Duikers
Familie Procellariidae		Stormvogels - Pijlstormvogels - Albatrossen - Alkstormvogels
Orde PASSERIFORMES	Orde PASSERIFORMES	Zangvogels
Familie Acanthisittidae		Rotswinterkoningen
	Familie Pittidae²	Pitta's
	Familie Eurylaimidae²	Breedbekken - Hapvogels

Familie Philepittidae		Asities
Familie Tyrannidae	Familie Tyrannidae	Tirannen - Cotinga's - Mannakins
	Subfamilie Pipromorphinae ²	Tirannen - Schoffelsnavels
	Subfamilie Tyranninae ²	Vliegenprikkers - Elenia's - Tirannen - Piewies - Phoe- bes - Atilla's
Subfamilie Tityrinae		
	Subfamilie Cotinginae ²	Zaagvinken - Cotinga's - Rotshanen
	Subfamilie Piprinae ²	Manakins
Familie Thamnophilidae		Typische miervogels
Familie Furnariidae		Ovenvogels - Muisspech- ten
Familie Formicariidae		Grondbewonende mier- vogels
Familie Conopophagidae		Muggeneters
Familie Rhinocryptidae		Tapaculo's
Familie Climacteridae		Australische kruipers
Familie Menuridae		Liervogels - Doornkru- pers

Familie Ptilonorhynchidae		Prieevogels
Familie Maluridae		Elfjes - Emoesluiers - Grassluiers
Familie Meliphagidae	Familie Meliphagidae ^{2,6}	Honingeters
	Genus <i>Myzomela</i> ^{2,6}	Honingeters
Genus <i>Certhionyx</i>		Honingeters
Genus <i>Timeliopsis</i>		Timaliahoningeters
Genus <i>Melilestis</i>		Langsnavelhoningeters
Genus <i>Stresemannia</i>		Bougainvillehoningeters
Genus <i>Glycichaera</i>		Brilvogelhoningeters
	Genus <i>Lichmeria</i> ^{2,6}	Honingeters
Genus <i>Trichodere</i>		Cape-Yorkhoningeters
Genus <i>Meliphaga</i>		Honingeters
Genus <i>Guadalcanaria</i>		Guadalcanalhoningeters
Genus <i>Foulehaio</i>		Fijihoningeters
	Genus <i>Lichenostomus</i> ^{2,6}	Honingeters
Genus <i>Xanthotis</i>		Honingeters
Genus <i>Oreornis</i>		Goudwanghoningeters
Genus <i>Apalopteron</i>		Boninhoningeters
	Genus <i>Melithreptus</i> ^{2,6}	Honingeters
Genus <i>Notiomystis</i>		Geelbandhoningeters
Genus <i>Pycnopygius</i>		Honingeters
Genus <i>Melitograis</i>		Halmaheralederkoppen
	Genus <i>Philemon</i> ^{2,6}	Lederkoppen
Genus <i>Ptiloprora</i>		Honingeters
Genus <i>Melidectes</i>		Honingeters
Genus <i>Melipotres</i>		Honingeters

Genus <i>Myza</i>		Honingzuigers
Genus <i>Gymnomyza</i>		Honingeters
Genus <i>Moho</i>		
Genus <i>Phylidonyris</i>		Honingeters
Genus <i>Ramsayornis</i>		Honingeters
Genus <i>Plectorhyncha</i>		Gestreepte honingeters
Genus <i>Conopophila</i>		Honingeters
Genus <i>Grantiella</i>		Bonte honingeters
Genus <i>Xanthomyza</i>		Geschubde honingeters
Genus <i>Acanthorhynchus</i>		Honingeters
	Genus <i>Entomyzon</i> ^{2,6}	Honingeters
	Genus <i>Manorina</i> ^{2,6}	Honingeters
Genus <i>Anthornis</i>		Maoribelhoningeters
Genus <i>Acanthagenys</i>		Goudkeelhoningeters
	Genus <i>Anthochaera</i> ^{2,6}	Honingeters
Genus <i>Prothemadera</i>		Toeien
Genus <i>Epthianura</i>		Schijnpaapjes
Genus <i>Ashbyia</i>		Schijnpaapjes
Familie Pardalotidae		Pardalotus - Diamantvogels - Australische Zangers etc.
Familie Petroicidae		Australische vliegenvangers
Familie Irenidae	Familie Irenidae	Blauwruggen - Bladvogels
Genus <i>Irena</i>	Genus <i>Irena</i> ⁶	Blauwruggen
	Soort <i>Irena puella</i> ⁶	Indische Blauwrug
Soort <i>Irena cyanogaster</i>		Filippijnse Blauwrug

	Genus <i>Chloropsis</i>	Bladvogels
Familie Orthonychidae		Raltimalia's
	Familie Pomatostomidae	Raltimalia's
Familie Laniidae	Familie Laniidae ^{2,6}	Echte klauwieren
	Genus <i>Lanius</i> ^{2,6}	Klauwieren
Genus <i>Corvinella</i>		Klauwieren
Genus <i>Eurocephalus</i>		Klauwieren
Familie Vireonidae		Peperklauwieren - Vireo's - Klauwievireo's
Familie Corvidae	Familie Corvidae	Kraaiachtigen etc.
Subfamilie Cinclosomatinae		
Subfamilie Corcoracinae		Modderkraaien - Apostel- vogels
Subfamilie Pachycephalinae		Boomlopers
Subfamilie Corvinae	Subfamilie Corvinae	
	Geslachtsgroep Corvini ²	Gaaien - Eksters - Kitta's – Kraaien
Geslachtsgroep Paradisaeini		Paradijsvogels - Orgelvo- gels
Geslachtsgroep Artimini		Spitsvogels - Klauwier- kraaien
	Geslachtsgroep Oriolini	Wielewalen - Vijgvogels - Rupsvogels
Subfamilie Dicurinae		Waaierstaarten - Drongo's
	Subfamilie Aegithininae	Iora's

Subfamilie Malaconotinae	Subfamilie Malaconotinae	Klauwieren - Bosklauwieren
	Geslachtsgroep Malaconotini	Klauwieren - Vliegenvangers
Geslachtsgroep Vangini		Vanga's
Familie Callaeatidae		Kokako's - Zadelrugspreeuwen
Familie Picathartidae		Chaetops-Picathartes
Familie Bombycillidae	Familie Bombycillidae	Palmtapuiten - Pestvogels - Zijdevliegenvangers
Geslachtsgroep <i>Dulini</i>		Palmtapuiten
Geslachtsgroep <i>Ptilogonatini</i>		Zijdevliegenvangers
	Geslachtsgroep <i>Bombycillini</i>	Pestvogels
Familie Cinclidae		Waterspreeuwen
Familie Muscicapidae	Familie Muscicapidae	Vliegenvangers van de oude wereld - Echte lijsters - Tapuiten - Roodstaarten
Subfamilie Turdinae	Subfamilie Turdinae	
Genus <i>Neocossyphus</i>		
Genus <i>Pseudocossyphus</i>		
	Genus <i>Monticola</i>	Rotslijsters
	Genus <i>Myiophonus</i>	Fluitlijsters
Genus <i>Geomalia</i>		Geomalia's
	Genus <i>Zoothera</i>	Damalijsers etc.

Genus <i>Cataponera</i>		Cataponeralijsters
Genus <i>Nesocichla</i>		Tristanlijsters
Genus <i>Cichlerminia</i>		Antillenlijsters
Genus <i>Sialia</i>		Sialia's
Genus <i>Myadestes</i>		Lijsters-solitaires
Genus <i>Cichlopsis</i>		Roodbruine solitaires
Genus <i>Entomodestes</i>		Solitaires
	Genus <i>Catharus</i>	Dwerglijsters
Genus <i>Platycichla</i>		Geelpootlijsters
Genus <i>Psophocichla</i>		Acacialijsters
	Genus <i>Turdus</i>	Lijsters
Genus <i>Chlamydochaera</i>		
Genus <i>Brachypteryx</i>		Kortvleugels
Genus <i>Heinrichia</i>		Sulawesikortvleugels
Genus <i>Alethe</i>		Alethes
Subfamilie Muscicapinae	Subfamilie Muscicapinae	Vliegenvangers van de oude wereld - Niltava's - Nachtgalen - Roodborsten
Geslachtsgroep Muscicapini	Geslachtsgroep Muscicapini ⁶	
Genus <i>Empidonis</i>		
	Genus <i>Bradornis</i> ⁶	Vliegenvangers
Genus <i>Dioptrornis</i>		
Genus <i>Melaenornis</i>		
Genus <i>Fraseria</i>		
Genus <i>Sigelus</i>		
Genus <i>Rhinomyias</i>		
	Genus <i>Muscicapa</i> ⁶	Vliegenvangers
Genus <i>Myioparus</i>		
Genus <i>Humblotia</i>		

	Genus <i>Ficedula</i> ⁶	
	Genus <i>Cyanoptila</i> ⁶	
	Genus <i>Eumyias</i> ⁶	
	Genus <i>Niltava</i> ⁶	Vliegenvangers
	Genus <i>Cyornis</i> ⁶	Vliegenvangers
Genus <i>Muscicapella</i>		
Genus <i>Culicicapa</i>		
Genus <i>Horizorhinus</i>		
Geslachtsgroep Saxicolini	Geslachtsgroep Saxicolini	
	Genus <i>Pogonocichla</i> ⁶	Sterrenpaapjes
	Genus <i>Swynnertonia</i> ⁶	Swynnertons sterrenpaapjes
Genus <i>Stiphronis</i>		
Genus <i>Sheppardia</i>		
	Genus <i>Erithacus</i> ⁶	Roodborsten
	Genus <i>Luscinia</i> ⁶	Nachtegalen
	Genus <i>Tarsiger</i> ⁶	Blauwstaarten
Genus <i>Irania</i>		Iraanse roodborsten
	Genus <i>Cossypha</i>	Lawaaimakers
Genus <i>Xenocopsychus</i>		
	Genus <i>Cichladusa</i> ⁶	Palmijsters
	Genus <i>Cercotrichas</i>	Waaierstaarten
Genus <i>Namibornis</i>		Hererotapuiten
	Genus <i>Copsychus</i>	Shamaliijsters-Dayal etc.
	Genus <i>Trichixos</i> ⁶	Shamaliijsters
	Genus <i>Saxicoloides</i> ⁶	
	Genus <i>Phoenicurus</i> ⁶	
Genus <i>Chaimarriornis</i>		
	Genus <i>Rhyacornis</i> ⁶	Waterroodstaarten
Genus <i>Hodgsonius</i>		

	Genus <i>Cinclidium</i> ⁶	Calennes
	Genus <i>Grandala</i> ⁶	Grandala's
	Genus <i>Enicurus</i> ⁶	Vorkstaarten
Genus <i>Cochoa</i>		
	Genus <i>Saxicola</i> ⁶	Paapjes - Tapuiten
	Genus <i>Oenanthe</i> ⁶	Tapuiten
Genus <i>Cercomela</i>		Spekvreters
Genus <i>Myrmecocichla</i>		Miertapuiten
Genus <i>Thamnolaea</i>		Klifthapuiten
Genus <i>Pinarornis</i>		Steenspringers
Familie Sturnidae	Familie Sturnidae	Spreeuwen - Maina's
Geslachtsgroep Sturnini	Geslachtsgroep Sturnini	Spreeuwen - Beo's - Maina's
	Genus <i>Aplonis</i>	
	Genus <i>Poeoptera</i>	
	Genus <i>Grafisia</i>	
	Genus <i>Onychognathus</i>	
	Genus <i>Coccyolius</i>	
	Genus <i>Lamprotornis</i>	
	Genus <i>Cinnyricinclus</i>	
	Genus <i>Speculipastor</i>	
	Genus <i>Neocichla</i>	
	Genus <i>Spreo</i>	
	Genus <i>Cosmopsarus</i>	
	Genus <i>Saroglossa</i>	
	Genus <i>Creatophora</i>	
	Genus <i>Sturnus</i>	
	Genus <i>Leucopsar</i>	
	Genus <i>Acridotheres</i>	

	Genus <i>Ampeliceps</i>	
	Genus <i>Mino</i>	
	Genus <i>Basilornis</i>	
	Genus <i>Streptocitta</i>	
	Genus <i>Sarcops</i>	
	Genus <i>Gracula</i>	
	Genus <i>Enodes</i>	
	Genus <i>Scissirostrum</i>	
Genus <i>Buphagus</i>		
	Geslachtsgroep Mimini	Spotlijsters
Familie Sittidae	Familie Sittidae	Boomklevers - Rotskrui- pers
Subfamilie Sittinae	Subfamilie Sittinae ⁶	Boomklevers
	Soort <i>Sitta europaea</i> ⁶	Boomklever
	Soort <i>Sitta nagaensis</i> ⁶	Kastanjebuikboomklever
Soort <i>Sitta cashmirensis</i>		
Soort <i>Sitta castanea</i>		
Soort <i>Sitta himalayensis</i>		
Soort <i>Sitta victoriae</i>		
Soort <i>Sitta pygmaea</i>		
Soort <i>Sitta pusilla</i>		
Soort <i>Sitta whiteheadi</i>		
Soort <i>Sitta ledanti</i>		
Soort <i>Sitta krueperi</i>		
	Soort <i>Sitta villosa</i> ⁶	Chinese boomklever
	Soort <i>Sitta yunnanensis</i> ⁶	Yunnan boomklever
Soort <i>Sitta canadensis</i>		
Soort <i>Sitta leucopsis</i>		
Soort <i>Sitta carolinensis</i>		

Soort <i>Sitta neumayer</i>		
Soort <i>Sitta tephronota</i>		
	Soort <i>Sitta frontalis</i> ⁶	Pluchekapboomklever
Soort <i>Sitta solangiae</i>		
Soort <i>Sitta oenochlamys</i>		
	Soort <i>Sitta azurae</i> ⁶	Zwartbuikboomklever
Soort <i>Sitta magna</i>		
Soort <i>Sitta formosa</i>		
	Subfamilie Tichodrominae ⁶	Rotskruipers
Familie Certhiidae	Familie Certhiidae	Boomkruipers - Gevlekte boomkruipers - Winterkoningen - Muggenvangers – Auriparussen
Subfamilie Certhiinea		Boomkruipers
Subfamilie Troglodytinae	Subfamilie Troglodytinae ⁶	Winterkoningen
Genus <i>Donacobius</i>		
Genus <i>Campylorhynchus</i>		
Genus <i>Odontorchilus</i>		
Genus <i>Salpinctes</i>		
Genus <i>Catherpes</i>		
Genus <i>Hylorchilus</i>		
Genus <i>Cinnycerthia</i>		
Genus <i>Cistothorus</i>		
Genus <i>Thryomanes</i>		
Genus <i>Ferminia</i>		
Genus <i>Thryothorus</i>		
	Genus <i>Troglodytes</i> ⁶	
Genus <i>Thyorchilus</i>		
Genus <i>Uropsila</i>		

Genus <i>Henicorhina</i>		
Genus <i>Microcerculus</i>		
Genus <i>Cyphorhinus</i>		
Subfamilie Polioptilinae		Muggenvangers
	Familie Paridae	Buidelmezen - Mezen
	Subfamilie Remizinae ⁶	Buidelmezen
	Subfamilie Parinae	Mezen
	Familie Aegithalidae	Staartmezen
Familie Hirundinidae		Zwaluwen
Familie Regulidae		Haantjes
	Familie Pycnonotidae	Bulbuuls
Familie Hypocoliidae		Zijdestaarten
Familie Cisticolidae	Familie Cisticolidae	Afrikaanse zangers
	Genus <i>Cisticola</i> ⁶	Graszangers
Genus <i>Scotocerca</i>		Marquiszangers
Genus <i>Rhopophilus</i>		Chinese witbrauwzangers
Genus <i>Prinia</i>		Prinia's
Genus <i>Phragmacia</i>		Namaquaprinia's
Genus <i>Oreophilais</i>		
Genus <i>Heliolais</i>		Roodvleugelprinia's
Genus <i>Malcorus</i>		Roodoorprinia's
Genus <i>Drymocichla</i>		Roodvleugelzangers
Genus <i>Urolais</i>		Groene prinia's

Genus <i>Spiloptila</i>		Krekelprinia's
Genus <i>Apalis</i>		Apalissen
Genus <i>Hypergerus</i>		Wielewaalzangers
Genus <i>Eminia</i>		Eminiazangers
Genus <i>Camaroptera</i>		Camaroptera's
Genus <i>Calamonastes</i>		Savannezangers
Genus <i>Euryptila</i>		Kopjeszangers
Familie Zosteropidae	Familie Zosteropidae	Brilvogels
	Genus <i>Speirops</i>	Brilvogels
	Genus <i>Zosterops</i>	Brilvogels
Genus <i>Rukia</i>		Brilvogels
Genus <i>Cleptornis</i>		Brilvogels
Genus <i>Tephrozosterops</i>		Karopibrilvogels
Genus <i>Madanga</i>		Burubergbrilvogels
Genus <i>Lophozosterops</i>		Bergbrilvogels
Genus <i>Oculocincta</i>		Dwergbrilvogels
Genus <i>Heleia</i>		Flores en Timor brilvogels
Genus <i>Chlorocharis</i>		Zwartringbrilvogels
Genus <i>Woodfordia</i>		Woodfords-Sanfords brilvogels
Genus <i>Megazosterops</i>		Reuzenbrilvogels
Genus <i>Hypocryptadius</i>		Kaneelbruine brilvogels
Familie Sylviidae	Familie Sylviidae	Diksnavelmezen - Grasmussen - Lijstergaaien - Babbelaars - Boszangers - Aziatische zangers - Chamaea - Rietzangers
Subfamilie Acrocephalinae	Subfamilie Acrocephalinae ⁶	Struikzangers - Rietzan-

		gers - Karekieten - Spot- vogels - Boszangers
	Genus <i>Tesia</i> ⁶	
	Genus <i>Urosphena</i> ⁶	
	Genus <i>Cettia</i> ⁶	
Genus <i>Bradypterus</i>		
Genus <i>Dromaeocercus</i>		
Genus <i>Bathmocercus</i>		
Genus <i>Scepomycter</i>		
Genus <i>Nesillas</i>		
Genus <i>Thamnornis</i>		
Genus <i>Melocichla</i>		
Genus <i>Achaetops</i>		
Genus <i>Sphenoeacus</i>		
	Genus <i>Locustella</i> ⁶	
	Genus <i>Acrocephalus</i> ⁶	
Genus <i>Bebornis</i>		
	Genus <i>Hippolais</i> ⁶	
Genus <i>Chloropeta</i>		
Genus <i>Stenostira</i>		
Genus <i>Phyllolais</i>		
	Genus <i>Orthotomus</i> ⁶	
Genus <i>Poliolais</i>		
Genus <i>Graueria</i>		
Genus <i>Eremomela</i>		
Genus <i>Randia</i>		
Genus <i>Newtonia</i>		
Genus <i>Sylvietta</i>		
Genus <i>Hemitesia</i>		
Genus <i>Macrosphenus</i>		

Genus <i>Amaurocichla</i>		
Genus <i>Hylia</i>		
Genus <i>Leptopoecile</i>		
	Genus <i>Phylloscopus</i> ⁶	
Genus <i>Seicercus</i>		
Genus <i>Tickellia</i>		
	Genus <i>Abroscopus</i>	
Genus <i>Hyliota</i>		
Subfamilie Megalurinae	Subfamilie Megalurinae ⁶	Grasvogels - Zangers
Genus <i>Amphilais</i>		
Genus <i>Megalurus</i>		
Genus <i>Cincloramphus</i>		
Genus <i>Eremiornis</i>		
Genus <i>Buettikoferella</i>		
Genus <i>Megalurulus</i>		
	Genus <i>Trichocichla</i> ⁶	
Genus <i>Chaetornis</i>		
Genus <i>Graminicola</i>		
Genus <i>Schoenicola</i>		
	Subfamilie Garrulacinae ⁶	Lijstergaaien - Timalia's
Subfamilie Sylviinae	Subfamilie Sylviinae	
	Geslachtsgroep Timaliini ⁶	Timalia's
	Geslachtsgroep Chamaeini	Kruiplijsters - Timalia's - Babbelaars - Nontimalia's
Geslachtsgroep Sylviini	Geslachtsgroep Sylviini ⁶	Grasmussen
Soort <i>Sylvia buryi</i>		
Soort <i>Sylvia lugens</i>		
Soort <i>Sylvia boehmi</i>		
Soort <i>Sylvia layardi</i>		
Soort <i>Sylvia subcaeruleum</i>		

	Soort <i>Sylvia atricapilla</i> ⁶	Zwartkop
	Soort <i>Sylvia borin</i> ⁶	Tuinfluitier
	Soort <i>Sylvia communis</i> ⁶	Grasmus
	Soort <i>Sylvia curruca</i> ⁶	Braamsluiper
Soort <i>Sylvia minula</i>		
Soort <i>Sylvia althaea</i>		
Soort <i>Sylvia nana</i>		Woestijngrasmus
	Soort <i>Sylvia nisoria</i> ⁶	Sperwergrasmus
	Soort <i>Sylvia hortensis</i> ⁶	Orpheusgrasmus
Soort <i>Sylvia leucomelaena</i>		Arabische zwartkop
Soort <i>Sylvia rueppelli</i>		Ruppels grasmus
	Soort <i>Sylvia melanocephala</i> ⁶	Kleine zwartkop
Soort <i>Sylvia melanothorax</i>		Cyprusgrasmus
Soort <i>Sylvia cantillans</i>		Baardgrasmus
Soort <i>Sylvia mystacea</i>		Menetries zwartkop
	Soort <i>Sylvia conspicillata</i> ⁶	Brilgrasmus
Soort <i>Sylvia deserticola</i>		Atlasgrasmus
	Soort <i>Sylvia undata</i> ⁶	Provençaalse grasmus
	Soort <i>Sylvia sarda</i> ⁶	Sardijnse grasmus
Familie Alaudidae	Familie Alaudidae ⁶	Leeuweriken
Genus <i>Mirafra</i>		Leeuweriken
Genus <i>Pinarocorys</i>		Leeuweriken
Genus <i>Heteromirafra</i>		Leeuweriken
Genus <i>Chertilauda</i>		Leeuweriken
Genus <i>Chersomanes</i>		Leeuweriken
Genus <i>Eremopterix</i>		Leeuweriken
Genus <i>Ammomanes</i>		Leeuweriken
Genus <i>Alaemon</i>		Leeuweriken
Genus <i>Rhamphocoris</i>		Leeuweriken

	Genus <i>Melanocorypha</i> ⁶	Leeuweriken
Genus <i>Calandrella</i>	Genus <i>Calandrella</i> ⁶	Leeuweriken
	Soort <i>Calandrella brachydactyla</i> ⁶	Kortteenleeuwerik
Soort <i>Calandrella blanfordi</i>		
Soort <i>Calandrella erlangeri</i>		
Soort <i>Calandrella cinerea</i>		
Soort <i>Calandrella acutirostris</i>		
Soort <i>Calandrella rufescens</i>		
Soort <i>Calandrella cheleensis</i>		
Soort <i>Calandrella raytal</i>		
Soort <i>Calandrella somalica</i>		
Soort <i>Calandrella athenis</i>		
Genus <i>Spizocorys</i>		Leeuweriken
Genus <i>Eremalauda</i>		
Genus <i>Chersophilus</i>		Leeuweriken
Genus <i>Galerida</i>	Genus <i>Galerida</i> ⁶	Leeuweriken
	Soort <i>Galerida cristata</i> ⁶	Kuifleeuwerik
Soort <i>Galerida theklae</i>		
Soort <i>Galerida malabarica</i>		
Soort <i>Galerida deva</i>		
Soort <i>Galerida modesta</i>		
Soort <i>Galerida magnirostris</i>		
Genus <i>Pseudalaemon</i>		
	Genus <i>Lullula</i> ⁶	Boomleeuweriken
Genus <i>Alauda</i>	Genus <i>Alauda</i> ⁶	Leeuweriken
	Soort <i>Alauda arvensis</i> ⁶	Veldleeuwerik
Soort <i>Alauda japonica</i>		
	Soort <i>Alauda gulgula</i> ⁶	Kleine veldleeuwerik
Soort <i>Alauda razae</i>		

	Genus <i>Eremophila</i> ⁶	Strandleeuweriken
	Familie Nectariniidae ²	Afrikaanse suikervogels - Honingzuigers - Spinnen- jagers - Bastaardhoning- vogels
Familie Melanocharitidae		Melanocharus - Oedisto- ma - Toxorhamphus
Familie Paramythiidae		Bergbessenpikkers
Familie Passeridae	Familie Passeridae	Mussen - Rotsmussen - Prachtvinken - Wida's - Heggemussen - Wevers - Kwikstaarten - Piepers
	Subfamilie Passerinae	Mussen - Sneeuwvinken
Subfamilie Motacillinae	Subfamilie Motacillinae ⁶	Kwikstaarten - Piepers
Genus <i>Dendronanthus</i>		Boomkwikstaartpiepers
	Genus <i>Motacilla</i> ⁶	Kwikstaarten
Genus <i>Tmetothylacus</i>		
Genus <i>Macronyx</i>		
Genus <i>Anthus</i>	Genus <i>Anthus</i> ⁶	
Soort <i>Anthus sharpei</i>		
Soort <i>Anthus chloris</i>		
Soort <i>Anthus lineiventris</i>		
Soort <i>Anthus crenatus</i>		
Soort <i>Anthus cinnamomeus</i>		
Soort <i>Anthus cameroonensis</i>		
Soort <i>Anthus hoeschi</i>		

Soort <i>Anthus richardi</i>		
Soort <i>Anthus rufulus</i>		
Soort <i>Anthus novaeseelandiae</i>		
Soort <i>Anthus leucophrys</i>		
Soort <i>Anthus vaalensis</i>		
Soort <i>Anthus pallidiventris</i>		
Soort <i>Anthus melindae</i>		
	Soort <i>Anthus campestris</i> ⁶	Duinpieper
Soort <i>Anthus godlewskii</i>		
Soort <i>Anthus berthelottii</i>		
Soort <i>Anthus bannermani</i>		
Soort <i>Anthus latistriatus</i>		
Soort <i>Anthus similes</i>		
Soort <i>Anthus nyassae</i>		
Soort <i>Anthus brachyurus</i>		
Soort <i>Anthus caffer</i>		
Soort <i>Anthus sokokensis</i>		
	Soort <i>Anthus trivialis</i>	Boompieper
Soort <i>Anthus hodgsoni</i>		
Soort <i>Anthus gustavi</i>		
	Soort <i>Anthus pratensis</i>	Graspieper
	Soort <i>Anthus cervinus</i>	Roodkeelpieper
	Soort <i>Anthus roseatus</i>	Wijnborstpieper
	Soort <i>Anthus petrosus</i>	Oeverpieper
	Soort <i>Anthus spinoletta</i>	Waterpieper
Soort <i>Anthus rubescens</i>		
Soort <i>Anthus sylvanus</i>		
Soort <i>Anthus nilghiriensis</i>		
Soort <i>Anthus correndera</i>		

Soort <i>Anthus antarcticus</i>		
Soort <i>Anthus spragueii</i>		
Soort <i>Anthus furcatus</i>		
Soort <i>Anthus hellmayri</i>		
Soort <i>Anthus bogotensis</i>		
Soort <i>Anthus lutescens</i>		
Soort <i>Anthus chacoensis</i>		
Soort <i>Anthus nattereri</i>		
Soort <i>Anthus gutturalis</i>		
Subfamilie Prunellinae	Subfamilie Prunellinae ⁶	Heggemussen
	Soort <i>Prunella collaris</i> ⁶	Alpenheggemus
	Soort <i>Prunella himalayana</i> ⁶	Himalaya heggemus
Soort <i>Prunella rubeculoides</i>		Roodborstheggemus
Soort <i>Prunella strophciata</i>		Gestreepte heggemus
	Soort <i>Prunella montanella</i> ⁶	Bergheggemus
	Soort <i>Prunella ocularis</i> ⁶	Steenheggemus
Soort <i>Prunella fagani</i>		
Soort <i>Prunella fulvescens</i>		Bruine heggemus
	Soort <i>Prunella atrogularis</i> ⁶	Zwartkeelheggemus
Soort <i>Prunella koslowi</i>		Koslows heggemus
	Soort <i>Prunella modularis</i> ⁶	Heggemus
	Soort <i>Prunella rubida</i> ⁶	Japanse heggemus
Soort <i>Prunella immaculata</i>		Bruinrugheggemus
	Subfamilie Ploceinae	Wevers - Widavinken
	Subfamilie Estrildinae	Prachtvinken
Familie Fringilidae	Familie Fringilidae	Catamblyrhynchussen - Gorzen - Neotropische ho- ningkruipers - Amerikaan- se zangers - Zeledonia's -

		Tangaren - Kardinalen - Troepialen - Oreothraupis - Hawaiiinken
Subfamilie Peucedraminae		
Subfamilie Fringillinae	Subfamilie Fringillinae	
	Geslachtsgroep Fringillini	
	Geslachtsgroep Carduelini	
Geslachtsgroep Drepanidini		
	Subfamilie Emberizinae	
	Geslachtsgroep Emberizini	
	Geslachtsgroep Parulini ⁶	
	Geslachtsgroep Thraupini	
	Geslachtsgroep Cardinalini	
	Geslachtsgroep Icterini ⁶	

¹ De wetenschappelijke naam dient te worden gevolgd bij het vaststellen of een vogelsoort, -genus, -familie of -orde op de positief- dan wel negatieflijst is opgenomen; de Nederlandse benaming staat bij een aantal soorten ter discussie.

² Aan het houden van de betreffende (sub-)familie, geslachtsgroep, genus of soort dienen voorwaarden te worden gesteld. Deze voorwaarden kunnen per (sub-)familie, geslachtsgroep, genus dan wel soort worden geformuleerd door de sector (zie ook hoofdstuk 7) en worden voorgelegd aan een deskundigencommissie. Indien deze voorwaarden niet binnen twee jaar door de sector voor de betreffende (sub-)familie, geslachtsgroep, genus of soort zijn opgesteld en door een deskundigencommissie zijn getoetst, wordt de betreffende (sub-)familie, geslachtsgroep, genus of soort aan de negatieflijst toegevoegd.

³ Deze (sub-)familie, geslachtsgroep, genus of soort kent een specifiek voedingsregime. Bij het opstellen van de voorwaarden onder voetnoot 2 dient hier rekening mee te worden gehouden.

⁴ De Raad is van mening dat in geval van het verzoek tot erkenning voor het houden van een soort uit deze familie een diploma overlegd moet kunnen worden waaruit blijkt dat de (potentiële) houder over voldoende kennis op het gebied van het houden en verzorgen van en de omgang met deze soort/familie beschikt. Indien het om erkenning voor een soort uit de familie Falconidae gaat zou bijvoorbeeld het bezitten van een valkentersacte zoals genoemd in artikel 38 lid 1 van de Flora- en Faunawet tot deze erkenning moeten leiden. Indien het verkrijgen van een erkenning na overleg van een dergelijk diploma niet tot de mogelijkheden behoort terwijl de houder wel in staat is het dier zodanig te houden en te verzorgen dat het welzijn van het dier niet in het gedrang komt, dient de familie naar de mening van de Raad op de positieflijst, voorzien van voetnoot 2, te worden geplaatst.

⁵ Het Platform Verantwoord Huisdierenbezit zou graag zien dat deze soort op de positieflijst wordt geplaatst, voorzien van voetnoot 2.

⁶ Afgesproken is dat het Platform Verantwoord Huisdierenbezit over alle soorten, genera, geslachtsgroepen en/of (sub-)families die van deze voetnoot zijn voorzien op soortniveau informatie zal aanleveren waaruit blijkt dat deze vogels met goed resultaat gehouden én gekweekt worden in Nederland, België, Duitsland, Denemarken en/of Groot-Brittannië. Wordt deze informatie niet binnen een termijn van twee jaar aangeleverd, dan dient de soort, het genus, de geslachtsgroep of de (sub-)familie alsnog op de negatieflijst te worden geplaatst. Of een soort gehouden én gekweekt wordt kan blijken uit bijvoorbeeld de aanwezigheid van de betreffende geringde soort op tentoonstellingen, het regelmatig te koop aanbieden van deze soort als eigen kweek via advertenties en/of kweekverslagen. Deze informatie dient te worden overlegd aan het Ministerie van LNV dan wel een onafhankelijke commissie die deze informatie zal toetsen, waarbij tussentijds overleg met de sector om te bezien of men 'op de goede weg is' tot de mogelijkheden dient te behoren. Indien twijfel bestaat over de juistheid van de informatie kan de sector worden gevraagd om met aanvullende informatie te komen; ook een bezoek aan een houder die met deze soort kweekt kan tot de mogelijkheden behoren. De sector dringt er op aan dat snel duidelijk wordt aan welke instantie/commissie de informatie dient te worden overlegd. Aan het houden van soorten waarvan duidelijk is dat deze met goed resultaat gehouden én gekweekt worden kunnen voorwaarden (bijvoorbeeld zoals onder voetnoot 2) worden gesteld.

Eveneens is afgesproken dat het Platform Verantwoord Huisdierenbezit bij de vogels die zijn voorzien van voetnoot 6 zal nagaan of er zich hieronder parasitaire vogels bevinden. Parasitaire vogels zullen op de negatieflijst worden geplaatst. Deze informatie dient eveneens binnen een periode van twee jaar (of zoveel eerder als mogelijk) te worden aangeleverd.

BIJLAGEN

1. SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEPEN EN DE STUURGROEP

In de werkgroep 'invulling artikel 33 GWWD zoogdieren' participeerden:

- Drs. K. Brouwer, directeur European Association of Zoos and Aquaria
- Dhr. D. van Gennep, directeur Stichting AAP
- Drs. F.A.L.M. Verstappen, dierenarts werkzaam op het gebied van de bijzondere dieren
- Drs. S.A.B.I. Wolters, dierenarts werkzaam op het gebied van de bijzondere dieren

De werkgroep werd voorgezeten door mr. drs. H. Lommers, adjunct-secretaris van de Raad voor Dierenaangelegenheden.

In de werkgroep 'invulling artikel 33 GWWD vogels' participeerden:

- Dr. R.W.R.J. Dekker, conservator vogels van het Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis te Leiden
- Dr. dr. hc G.M. Dorrestein, universitair hoofddocent bij de Hoofdafdeling Pathobiologie van de Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht te Utrecht
- Drs. F.W.M. Feld, dierenarts te Amersfoort
- Ing. B. Hiddinga, Stichting Nationaal Onderzoek Dierentuinen te Amsterdam
- J.P. Holsheimer (B.Sci.), wetenschappelijk voedingsdeskundige namens het Platform Verantwoord Huisdierenbezit te Barneveld en Vereniging Landelijke Organisatie Dibevo te Amersfoort
- M. Hoogerwaard, vertegenwoordiger van de Vereniging Landelijke Organisatie Dibevo te Amersfoort
- Dr. M.R.J. Klaassen, werkgroep leider Plant-Dier Interacties van het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) te Nieuwersluis
- Dr. J.T. Lumeij, dierenarts specialist vogelgeneeskunde, universitair hoofddocent bij de Hoofdafdeling Geneeskunde van Gezelschapsdieren van de Faculteit der Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht te Utrecht
- J. Nijboer, wetenschappelijk voedingsdeskundige namens de Dierenbescherming te Den Haag
- Drs. C. Schouten, vertegenwoordiger van de Dierenbescherming te Den Haag
- P. Stijnen, vertegenwoordiger van het Platform Verantwoord Huisdierenbezit te Barneveld

De werkgroep werd voorgezeten door mevr. dr. drs. I.D. de Wolf, secretaris van de Raad voor Dierenaangelegenheden.

De stuurgroep 'invulling artikel 33 GWWD' bestond uit:

- J.Th. de Jongh , voorzitter van Vereniging Landelijke Organisatie Dibevo te Amersfoort
- P.J. Vingerling, senior beleidsmedewerker van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren te Den Haag
- Prof. dr. F.J. van Sluijs, voorzitter van de Hoofdafdeling Geneeskunde van Gezelschapsdieren van de Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht te Utrecht
- A. Achterkamp , voorzitter van Platform Verantwoord Huisdierenbezit, Barneveld

2. DIERSOORTEN WAARVAN HET HOUDEN MAATSCHAPPELIJK MINDER OF ONAANVAARBAAR WORDT GEACHT

De Raad is van mening dat het houden van een aantal diersoorten maatschappelijk minder aanvaardbaar is daar deze diersoorten in geval van ontsnapping inheemse soorten kunnen verdringen (faunavervalsing) of omdat deze dieren al dan niet in gevangenschap een gevaar kunnen opleveren voor de gezondheid van mensen.

In principe kunnen alle exotische diersoorten, die zich kunnen handhaven in gematigde klimaten op het noordelijk en zuidelijk halfrond, een gevaar vormen voor de inheemse fauna.

Bij de zoogdieren blijkt uit ervaring in het buitenland dat met name de volgende soorten invasief zijn en tot faunavervalsing aanleiding kunnen geven: Noord Amerikaanse opossum, beverrat of nutria, prairiehond, diverse *Cervidae* en *Sciurus carolensis*.

Bij de vogels vormen, mede gelet op het staken van het leewieken van in gevangenschap gehouden vogels, met name soorten uit de familie Anatidae (zwanen, ganzen en eenden) een potentieel gevaar. Voorbeelden van diersoorten die in Nederland reeds voor faunavervalsing hebben gezorgd zijn de nijlgans (in Nederland gevestigd sinds 1967), de halsbandparkiet (in Nederland gevestigd sinds 1965), de zwarte zwaan (in Nederland gevestigd sinds 1975) en de Canadese gans. De lijst van in Nederland in de natuur waargenomen en zich reproducerende exotische dieren is echter nog langer en breidt zich gestaag uit.

De Raad wijst er overigens op dat een aantal diersoorten, die als 'pestsoort' in Nederland begonnen zijn, inmiddels tot de Nederlandse fauna gerekend wordt. Van de op dit moment als Nederlandse soorten aangemerkte zoetwatervissen is meer dan een derde oorspronkelijk als invasieve soort begonnen.

Gevaarlijk voor de gezondheid van de mens kunnen met name de volgende zoogdieren en vogels zijn:

- Kortstaart Opossum: drager en verspreider van het Yellow fever (virus)
- Wasbeer: drager en verspreider van de worm *Baylisascaris procyonides*
- Casuaris: bezit een teen die dodelijke verwondingen kan veroorzaken

3. WILDVANG

Indien dieren door vangst in hun voortbestaan worden bedreigd, worden deze dieren beschermd door de Flora- en Faunawet op nationaal niveau en Citeswetgeving op internationaal niveau. Zoals reeds aangegeven in hoofdstuk 6 wordt binnen de GWWD uitsluitend gekeken naar de gezondheid en het welzijn van gehouden dieren.

De Raad is van mening dat fok of kweek de voorkeur verdient boven wildvang, ook als een diersoort zich snel en zonder verschijnselen die op chronische stress duiden aan een gehouden systeem kan aanpassen. Mede via uitgebreide voorlichting aan mensen die overwegen een dier te gaan houden, dient de aanschaf van gefokte of gekweekte soorten te worden bevorderd. Het stimuleren van de aanschaf van deze dieren in plaats van wildvangdieren is niet alleen een taak van de overheid. Ook de handel, de dierenliefhebberij en de dierenbescherming kunnen hierbij een belangrijke rol vervullen. De Raad wijst er echter op dat beperking van de invoer van wildgevangen exemplaren grote gevolgen kan hebben voor de lokale economie in de gebieden van oorsprong (dikwijls ontwikkelings-gebieden). Dit kan een reden zijn om de invoer van wildvang van niet-bedreigde diersoorten uit dergelijke gebieden, al dan niet voor een beperkte duur, toe te blijven staan. Wel moet dan de wijze van vangst en transport optimaal gegarandeerd en gecontroleerd kunnen worden. De Raad merkt overigens op dat in de exporterende landen steeds vaker, met steun vanuit onder meer IUCN, WNF en CITES, projecten worden opgezet voor plaatselijke (semi-)kweekstations, die wildvang ter plaatse onnodig maken. Bij soorten, waarbij de welzijnsaantasting als regel voor in het wild gevangen exemplaren groter is dan de acute stress, dient de invoer van wildvang te worden verboden. De Raad wijst er op dat invoer van wildvang noodzakelijk kan zijn voor instandhouding van de genetische variëteit en diverse fokprogramma's.

4. OVERZICHT VAN PUBLICATIES

Onderstaand overzicht betreft de publicaties van de Raad vanaf 2002. Een overzicht van eerdere door de Raad uitgebrachte adviezen kan worden opgevraagd bij het secretariaat van de Raad of is te vinden op www.raadvoordierenaangelegenheden.nl.

PUBLICATIES IN 2003:

- RDA 2003/01 Advies omtrent dierziekten en zoönosen, waarvoor hobbymatig gehouden dieren vatbaar zijn en als drager kunnen fungeren, die een bedreiging kunnen vormen voor de gezondheid van mensen en bedrijfsmatig gehouden dieren en die in het kader van grote bestrijdingscampagnes relevant zijn
- RDA 2003/02 Wet- en regelgeving omtrent hobbydieren
- RDA 2003/03 Mogelijke dierenwelzijnproblemen in de paardenhouderij
- RDA 2003/04 Zorgen voor je paard
- RDA 2003/05 Criteria voor dodingsmethoden voor paling en meerval
- RDA 2003/06 Het doden van drachtige grote landbouwhuisdieren

Jaarverslag 2002

PUBLICATIES IN 2002:

- RDA 2002/01 Minimum welzijnseisen tijdens bestrijdingscampagnes
- RDA 2002/02 Fokken met recreatiedieren (1)
- RDA 2002/03 Fokken met recreatiedieren (2)
- RDA 2002/04 Advies aan de Directeur Landbouw van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij inzake een plan van aanpak voor de bestrijding van aangeboren afwijkingen bij katten
- RDA 2002/05 Een toetsingskader en toelatingsprocedure voor aanwijzing van nieuwe voor productie te houden vissoorten